

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este

Kéziratokat vissza nem adunk.

Szerkesztőség: Wekerle-tér 502.

Feladvós szerkesztő:

Dr. Buza Barna.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál, Wekerle-tér 502.
Hirdetéseket a legjutányosabb árban közlünk.

A szeretet ünnepén.

Czélke, 1901. december 24.

Jól emlékszem, mintha ma volna. A fõrgeteg üvöltött odakinn s söpörte a havat a puszta síkon és egy szegény madárka kísértetiesen kopogott a jégvirágos ablakon. Szegény öreg szülém akkor szólt nekem elõször az istállóról és a benne született Jézusról.

Õ akkor boldog anya, én pedig boldog gyermek voltam. Mindkettõnk boldogságából azóta csak egy maroknyi hamu van meg: az emlékezet; de az istálló és az ott született Jézus él még most is lelkemben, csillagának fénye most is beragyog szívembe, mint azon a napon, midõn elõször szólt róla jó anyám.

És ma ismét megelevenedik lelkemben a régi kép és most sokkal élénkebben, sokkal közvetlenebbül, mint azóta valaha.

Igen, mert elõsegítik azt a roppant ellentétek, melyek környeznek. Egyrészt állanak az árnyak, melyekkel tele van az élet, másrészt a világosság, mely a betlehemi jászolbölcsõbõl árad szerte a világon.

Jézus a szeretetet hozta és azt egy szent törvénybe iktatta: és ez a világosság. Életünk fölött pedig ott lebeg egy zordon árny: és ez a gyûlölség.

Mit akarsz te isteni átok szülõttje közöttünk? Még most sem haltál meg, még most sem pusztultál el? Nem ölt meg az a világosság, mely abból a betlehemi istállóból áradt ki és betöltötte az egész föld kerekességét.

Fájdalom nem. Sõt mintha a régi sötétség visszavetné a világosságot s uralmát újra megalapítani törekednék. Az emberek ledõntögetik a szeretet oltárait s helyükbe a gyûlölségnek emelnek szentélyeket. Egy kegyetlen bálvány oltárán égnek el a legdrágább áldozatok, melyekkel egy méltóbb, egy szentebb, egy igazibb istenségnek lehetne kedveskedni. És mennyi szenny, mennyi gyászos rom, mennyi szívtépõ pusztulás látható az áldozások e helyeinek tájkán.

De mit bánám én, mit csinál a világ és hogyan bomlanak az emberek! Oh, de nem nézhettem e gonosz játékot lagyos közönnyel, mely kárhozatba, mely a a legmélyebb poklokra viszen.

A világon én sem vagyok annyira szegény, hogy ne legyen nekem is valamim, mit nagyon szánnék, ha nem lenne többé. Az emberek közt én sem vagyok annyira árva, hogy ne legyen valakim, kinek veszte fölött megõrjítene a fájdalom.

Igen, a világon van nekem egy hazám és az emberek közt van egy nemzetem és e kettõt mód felett szeretem. Azért szorongva, szívem el-elhaló dobbanásával szemlélem a világon ezt a baljóslatu kavardást s nézem az ég peremén tornyosuló árnyakat, mert félttem kettõs kincsemet.

Üdvözítõ, a világosságról, melyet hoztál, azt mondtad, hogy ez a szeretet! Kérlek, add azt nemzetemnek. Jászol-bölcsõd felett pedig azt zengték az égi tünemények: békesség. Üdvözítõ, esdek neked, add ezt hazámnak! Hogy békében viruljon az s szeretetben munkálkodjanak gyermekei, mert csak így lehet mind a kettõ ragygyá, mert csak így lehet mindakettõ boldoggá.

Virulj föl, hazám légy boldog nemzetem!

Várlaky Sándor.

Karácsonykor.

Megszületett a Megváltó és elhozta az embereknek a hitet, a reményt, a szeretetet. Elhozta a békességet, a jogot mindenki számára, elhozta az egyenlőséget, a testvériséget. Szent, nagy eszméket hozott a földre, amik boldoggá tették volna az emberiséget, ha megmaradtak volna abban a tisztaságban, amiben ide kerültek.

Az eszmék ott ragyognak most is felettünk fényesen, dicsőségesen. De fényük, melegük nem tudja felderíteni az emberi lélek ösztöneinek sötétségét, hidegségét.

Nagy isten hozta nekünk az eszméknek, jogoknak nagy és szent kincseit, — apró emberek, apró zsarnokok elrabolták azokat az emberektől. Mert rosszak az emberek és az isteni szeretet melege se tudja megjavítani őket.

Nem is lesz az soha másképp. Emberek vagyunk, s az emberi természet alapvonása az önzés. Az eszből, az ég könnyéből sár lesz, mire a földre jut: a legszentebb eszmékből vásári jelzavak, gonoszszágot takargató frázisok lesznek, mire az emberek között elterjednek.

Ötvenhárom éve immár, hogy megszületett a magyar nemzet megváltója: az örök dicsőségű 1848 ik. év. Es mi lett azóta az eszmékből, amelyek, mint a betlehem-i csillag, vakító tündökléssel ragyogtak az ujszülött bölcsője fölött!

Ó azok a szent eszmék! Szabadság, egyenlőség, testvériség! Láttátok végigpusztítani a hazán, mint egy átkos vihart, a Tisza-Bánffy rendszer utálatos uralmát? Láttátok, hogy tiport el vad tombolásában igazságot, erkölcsöket,

tisztességet Ez a liberalizmusnak, a szabadság, egyenlőség, testvériség uralmának korszaka volt Magyarországon. Im, ez lett azokból a szent eszmékből, mikor emberkézbe kerültek!

Népképviselő! A nemzet akaratának szabad érvényesülése!

Láttátok a választásokat? A lélekviszart, a hivatalos erőszakot, a barom módjára szavazáshoz korbácsolt népet? Láttátok, hogy lett adásvétel tárgya a lélek, a hit, a becsület, a haza? Im, ilyen lett a népképviselő dicsó eszméje az emberek között!

Önkormányzat, vármegyék autonómiaja!

Láttátok a mi vármegyénket? Tessed, sorvad, mint tehetetlen játékszere egy-két család érdekének, személyének. Ilyen torzalakká súlyosztották a magyar szabadság védbástyáját az emberek!

Folytassuk-e tovább?

Szeretet szent ünnepe, de hiába is jösz el hozzánk minden esztendőben! Ezüstös fényeddel, aranyos csillogással tündérvilágot varázsolsz gyermekek lelkébe: de micsoda romlottságot, micsoda gonoszszágot, micsoda testi, lelki nyomort világítand meg a te tiszta sugaraid az emberiségnél!

Csak azért vagy olyan szép, olyan fényes, hogy annál szembeötlőbb legyen a mi sötétségünk, hogy annál jobban lassuk, milyen messze vannak tőlünk azok a nagy eszmék, amiket a világ megváltója hozott nekünk ajándékba az égből!

Magyarok istene, küldd el nekünk azt a te karácsonyodat, amely megjavítja, megneemesíti, megerősíti a te néped lelkét, a mely igazán a te néped kincsévé teszi az eszméket, amelyek ezen a nagy napon láttak napvilágot!

Buza Barna.

Kossuth és az inzurgensek.

(1) Alig törtülte le Zemplénvármegye az egyik szégyenfoltot, melyet becsületlen az önálló vámtérület ellen hozott határozatával ejtett, mondom, alig törtülte le s már is országos megbotránkozást szül egy másik határozatával.

Hazánk nagy fiának Kossuth Lajosnak, vármegyénk e nagy szülötének szobrát nem akarja Zemplénvármegye a szellemóriás születésének 100-ik évfordulójára felállítani s kicsinyes és neveléses kilógásokkal igyekszik az időből kifigyoni. És mind ez csak azért, mert sokan vannak e vármegyében kik félnek a felállítandó Kossuth szobortól. Félnék, mert az egy beszélő szobor lesz s azért szeretnék inkább a Heckeré vinni, hogy mentül ritkábban lássák.

Ez a szobor parancsolólag tekintene le rájuk a népszabadság nevében, s önzetlen hazaszeregetet, nemzeti függetlenségét, lankadatlan szorgalmat a közügy terén s megalkuvást nem ismerő hazafiságot hirdetne napokint. Ezért kell hát ezt a szobort eldugni egy félreeső helyre, hogy ne kelljen mindennap pirulniok, valahányszor elhaladnak mellette.

Sokkal kedvesebb nekik az a másik szobor, az az idomtalan kőhalmaz, az inzurgensek emléke. Előre becsajtom, hogy nagyon szép az a kegyelet, melyvel a vármegye a maga hálóját leróta amaz elesett vitézek irányában, kik egy szomorú tévedés áldozatai lettek. Jól gondolja meg azonban a vármegye, hogy ama néhány elesettnek, sőt az egész inzurgenseregnek együttes vitézsége se mulja felül Kossuth Lajos nagyságát. Gondolja meg jól, hogy azok Győr alatt estek el s nem Ujhely főterén, a kegyelet adóját irántuk leróhatjuk tehát a város bármely más helyén.

Az inzurgensek szobra szomorú világot tár elénk. Nemzeti aspirációinkról való lemondásunknak, hogy az akkori külföldi írók kifejezésével éljek „szolgai hűségünk” jelképe ez az emlékszóbor. Fájdalmas emlékeket újít fel bennünk ez a kőhalmaz, valahányszor reá tekintünk.

Eszünkbe juttatja ama sok gunyt,

azt helyén való borzasztó szigorral megtorolni. A komoly sérelemért pedig szégyen is volna a paragrafsokhoz folyamodni. Elvégre, ha két paraszt suhan leszűri egymást, az is helytelennek tartja a bírót kérdezní meg, hogy melyiknek van igaza. Hogyvisne még kitalálják sütni, hogy egyiknek sincs igaza. Azé az igazság, aki erősebb. En erősebb vagyok, én ügyesebb vagyok, gondolja mindegyik. Aztán esülőkre magyar! Botot a kézbe, aztán gyere, ha mersz! Le se vedződnék, körül se bugyolálják magukat a fájós helyeken, csak neki, karbol nélkül, vata nélkül, orvos nélkül, segéd nélkül, aki közbevégyon, mikor több kettőnél. S bizony a fitykös veszedelmes szerszám. Pertőtlenítve sincs. De a két parasztsuhaneznak verekedni kell. Hiszen ha két kakas összenéz, ha két bika összetalálkozik, azok is egymásra rohannak. És a suhanaban ne lenne annyi virtus, mint a kakasban? És pláne urak álljanak a háta megett mersz dolgában kakasnak vagy parasztsuhaneznak? Nem, az hallatlan volna, az lehetetlen volna, hogy két ur, a kik görbén néztek egymásra, egymásnak ne menjen két fitykössel.

Azaz pardon, de hogy fitykössel. A fitykös faj, kékje marad, ha zuz, nehéz a sebet gyógyítani. Az uri ember bőre pedig érzékeny. A fitykös párbajnál nem is áll az oldaluk mellett senki, aki „Halt”-ot kiáltson. Jobb a kard. Vesztélyes helyen nem érhet a bandázstól. Egy piezi karezolás, egy csepp vér s aztán vége a dolognak. Begyógyul egy nap alatt.

A két ur megverekszik kardra. —

melyet önfeláldozó, szinte „szolgai hűségünk” fejében a felkelők minden vitézsége dacára hosszú időn át elszenvédünk kellett. Eszünkbe jut tatja ama törvénytelenégeket és hűségüket, melyet akkor az egész nemzettel szemben elkövettek.

Horváth Mihály a történetíró, egykori adatok alapján írja, hogy „a már régóta létező honvédelmi törvényeket a főhaditanács önkényes rendeletei által annyi részben megsértette, hogy szinte csodálni lehet, miképen általános elkeseredés nem támadt a felkelt seregben. Így, például . . . kerületi vezérekké és főtábornoki tisztékké, a főhaditanács általában németeket rendelt le a táborba, úgy hogy az egy Meeséryt és Lipskyt kivéve egy sem tudott közülük magyarul. E német főtiszték azután az insurrectió kormányának nyelvét általában nemétté változtatták.” Ugyanott találjuk ama sérelmet is felhozva, „hogy az insurrectiónak a törvények ellenére külföldre Morvába rendelt két ezredét, a nádor sürgelése dacára, az asperni ütközet után sem eresztették vissza.

Mindezeket kívül még több apró sérelem esett rajtunk és midez nem hazánk önállósága és függetlensége érdekében történt, de „szolgai hűségünknek” jutalma vala. Diestelen kor ez reánk nézve, melynek emlékéit jobb volna a temetőbe helyezni.

Ha a vármegye fontolóra veszi az adott körülményeket s a józan ész ítéletével mérlegel, lehetetlen meg nem győződnie, hogy az insurgensek emléke nem állhatja utját a Kossuth szobornak.

Nagy Lajos.

(Történelmi beszély.)

Írta: Szemere Emil.

Nap verte a földet hó sugaras szemmel,

A máskor sötét föld fénykévéket ter-

Mintha csillag ezre volna bele vetve Fénytől, ragyogástól, el van egész

Te voltál ez a nap, magyarok királya, Egy világot tölt be neved ragyogása, Törj által a sírok százados sötétjén, Hadd merengni lelkeim nagyságot-

nak fényén.

TÁRCA.

Párbajhistóriák.

A Felsomagyarországi Hírlap eredeti tárcája.

I. Tyukszempárbaj.

Két ur vetkeződik. A nagy széles teremben még másik hat ur van jelen. Két ur előtt mindenféle sebeszeti szerek: olló, tü, vágókések, karbol, jódformagáz, három kilogramm vegyítiszta gyapot. Ez a két ur a két orvos. A másik négy ur közül kettő krétaal két hosszú egyenes vonalat huz a padozaton, egymástól öt-hat lépésnyire. Azután egyik koronást vesznek elő. Megállapodnak, hogy: fej vagy irás. A fej választ. Aztán feldobják a pénzdarabot, riktig leesik fejre. Akkor az egyik ur, aki azt kiáltotta, hogy: fej, odamegy az egyik krétaavonalhoz és kijelenti, hogy ezt választja. Ezek tudniillik ketten a segédek közül. A másik két segéd ez alatt oldalt áll s mindegyiknek a kezében van egy hosszú kés. Vivőkardok. — Könnyű, fényesre tisztított pengék, fertőtlenítve, jól bekenve karbolal, hogy valami baj ne legyen.

Az alatt a két vetkezőző ur odajárult egyik-egyik orvoshoz. Az orvosok gyapotot vesznek elő, körülbugyolálják a két ur kezéskülét, betekerik többszörösen sima, csuszós selyemmel az alkar közepéig. Detto jó vastag gyapotot esavnak a nyakra, arra a többszörös selymet, fel állig, s le a vállakra. Ugyanígy a hónaljra a felkar közepéig. Most jön a hasbandázs. Kötözötől fel, hogy az egész gyomrot eltakarja, meg egy jó darabot a mellből is.

Akkor ez a két bepolyált ur oda áll egyik-egyik krétaavonalhoz. A segédek kezükbe adják a kardokat. A vezető segéd ismerteti a vezényszavakat. „Vigyázz” vezényszóra tisztelegni kell az orvosok felé, a segédek felé, egymás felé, azután állásba helyezkednek. Azután jön a „Rajta” vezényszó. Erre összecsapnak. Mikor a vezető segéd azt kiáltja, hogy: „Állj”, akkor meg kell állni.

Két oldalt áll két segéd, kezükben tópa karddal, hogy ha valami baj esnék, közébe vágassanak. A vivőkardjainak nem szabad a földet érni, abból fertőzés lehetne.

Tehát: „Rajta!” Azaz hogy álljunk meg meg egy kicsit és ismerkedjünk meg a két levétköztetett és újra jobban felöltöztetett urral.

X ur és Y ur. Valószínű, hogy orrolnak egymásra. De lehet hogy jó barátok. X ur ráhagott véletlenül az Y ur lábára. Aztán zavarba jött és elfelejtett „pardon”-t mondani. Vagy szőgyelt „pardon”-t mondani, mert esetleg azt mondhatnák, hogy csak azért mondott „pardon”, mert félt, hogy párbajoznia kell.

Lehet, hogy nemcsak tyukszem sérelem van a dologban. A tyukszemtaposás lehet készakart, régi titkolt bosszúság kitörése. Lehet, hogy gyalázó kifejezést használt valamelyik. Lehet súlyos sértés, talán tettleges sértés. De a segédek egy kategóriába sorozhatják azt is a tyukszemtaposással. Mert minden a segédektől függ.

Ennek a két urnak verekedni kell. Mert a véletlen tyukszemtaposás borzalmai ellenében a törvény nem tud védelmet nyújtani, nem képes

Demokrata.

Ezredek fáradtak, milljárdot lépve,
Amíg dicsőség nagyságod megérte,
Kifáradt a hír is tettedet fűzve,
Mint a nemes szarvas, folyton hajtván,
[űzve.]

A nap is felmosolyg, ha láthat tő-
[gedet.]
S mint anya gyermekét, kebelén dő-
[delget.]

Tenger-dicsőséged, nincs annak apá-
[lya.]
Még azon is áttör, sebes röptű szár-
[nya.]

Hogy ha Duna, Tisza, kiöntend ár-
[ját.]
Nem bírná elmosni hirneved nagy-
[ságát.]

Egy világot jár be, érezes kürtöd
[hangja.]
Harcznak, diadalnak röpkező viss-
[hangja.]

Istenek versenyét ha van, a ki állja,
Te vagy az Nagy Lajos, magyarok
[királya!]

Erzsébet királyné, ne menj te Ná-
[polyba!]
Endre herceget te nem emeled trónra,
Hiába kincsezed templomok szenté-
[lyét!]

Hiába esurgatod bájos szavad mézét!
Hol pap, arany, gyilok, egy kony-
[hában főznek.]
S asszony eselszövési is társul sze-
[gődnek.]

Hol kettős a nyelve maga a pápá-
[nak.]
Igaza hogy volna, hogy lehetne más-
[nak?]

Bár Erzsébet a cselet nem tudja, de
[érzi.]
Mint az anya tigrist ösztöne vezérli,
Fellobban haragja fenyegető szava,
*Vagy király lesz Endre, vagy itt
[hagy Johanna!]

Eget földet ígér a eselszövők serge,
Hogy rossz hír Johannát nyelvére ne
[vegye;]
De ám meg nem tartja, — minek is
[tartaná.]

Nem magyar az olasz, hogy szavát
[állaná.]
Erzsébet jó szerrel tér vissza honába,
Anyai gond szívét többé már nem
[bántja.]

S mint a sugárzó nap szétszórtva me-
[legét.]
Nyugovóra szállott, keresve éj esend-
[jét.]

„Meséj Bocaccio, adj hangot a kéj-
[nek.]
Sorold el élvezet nappalnak és éjnek,
— Így szóla Johanna, buja vágyban
[égve —]
Nápolynak udvara, nem oltár szen-
[télye.]

Fitytyet hány szavára, fitytyet hány
[Endrének.]
Dáridókat csapat udvari népének,
És hogyha a szemé egyet vágyán
[kapa.]

Rögtön átöleli, forró buja karja,
Mostan Artus Bertrand a kincstáros
[fia.]
Keble kincses háza mézének tolvaja,
Am a hold is elfogy, úgy Endre tü-
[relme.]

Zászlót bont; kard, halál annak a
[czimere.]
Megdöbben Bertránd, nem másként
[Johanna.]

S piszkos elleninek sötét lelkű hada,
Cselt a cselre vetnek, sötét ármányt
[fognak.]
Endrét elpusztítani titkon agyarkod-
[nak]

Kicsalják vadászni vadas Aversába.

Ne menj Endre, ne menj a biztos
[halálba.]
Am Endre mit se sejt, felröppen a
[solyma.]
S mint a czélba lőtt nyíl csap le a
[zsákmányra.]

A nesztelen este éjfél felé hajlott,
Csak éjeli lepke csalja a virágot,
Alom ilté Endre s Johanna pilláját
Mignem bérevez gyilkos zavarja meg
[álmat.]

Fussál Endre, fussál, míg élte ment-
[heted.]
Ne oltsa ki gyilok reménydűs élte-
[det.]
De már reá rontott a vérszonjas falca,
Mint szokott a kopó agyaras vad-
[kanra.]

Endre mint egy titán hősiesen har-
[czol.]
Háromszor lerázza e esürhét magá-
[ról.]

A sok szunyogcsipés, oroszánt is
[dönti.]
Sok a gyilokszúrás, meg kell neki
[dölni.]
Johanna párnáján hallgatagon várja

Mint szakad szét lánc, tör meg szá-
[badsága.]
Aczél az ő szíve, könny nem terem
[abba.]

Buja szenvedélynek szolgálója rabja,
Alig szállot a nap kétszer nyugovóra
Vigságtól visszhangzik Nápolynak
[udvara.]

Járta tánc és zene, csók forrott a
[csókra.]
Itt vagy te királyné, itt vagy te Jo-
[hanna!]

Hullámzó kebeled tengernek dagá-
[lya.]
Sűrű sötét hajlomb vet árnyat reája,
Bogár szemed éget, mint a pokol
[tüze.]

Júnó termete sincs ily karesúra fűzve,
Arczéled kerekded, orczipád meg-
[remeg.]
Midőn rózsás ajkad, esőklopva ké-
[ljeleg.]

Termete vonala, de ezt hagyjuk abba,
Mánorit, mint Tokaj édes, tüzes bora
Ti, kik hí családnak szentélyébe él-
[tek.]

Dobjátok szemetre e csalóka képet,
Nem terem boldogság, csakis mámor
[benne.]
Meg korai vénség, bánkódó keserve.

(Folyt. köv.)

Az én Málcsikám.

Irta: Dr. Elek Imre.

Nem kételkedem abban t. höl-
gyeim, hogy tudnak szeretni.
Tudtak is, tudnak is.

Szerettek is, szeretnek is.
Amde engedjenek meg, ha kife-
lentem, hogy senki széles e világon
ugy nem tudott szeretni, mint az
én Málcsikám.

Hija, az én Málcsikám!
Ő tudott szeretni . . . De meny-
nyire!

Micsoda lány is volt az én Mál-
csikám! Micsoda vajas pogácsát,
micsoda turós lepényt tudott az
sütni.

Hogy ha ugy elém tette a saját
keze sütötte vajas pogácsát meg tu-
rós lepényt, azután ránéztem az én
Málcsikámra, elhihetik nekem, igaz-
zán mondom, nem tudtam hamar-
jába, melyikbe harapjak bele, olyan
andungos, gusztyos volt mind a —
három.

Amde tartunk sort.
* * *

Jogász voltam. Első éves. Gólya,
és nagyon szép fiú.
Principálisom foglalni küldött vi-
dékre. Reggel érkeztem meg, a ko-
resmába szálltam. Reggelit kértem
Egy lányka behozta, az asz-
talra tette. Nagy pohár kávé, friss
vajas pogácsa és turós lepény. Hoz-
zá szép leány.

Kérem: kávé, pogácsa, turós le-
pény, szép leány és ahhoz még jo-
gászi érzet . . . létezik-e ennél na-
gyobb boldogság széles e világon?

Amde éhes voltam, ami az asz-
talra került, mindent elfogyasztot-
tam és azután bajuszomat megpö-
dörve jogtekintetet vettem a le-
ányra.

Istenem, micsoda leány!
Bocsánatot kérek, de én kénytelen
voltam kezezköjé megragadni, mire
ő elpirult, kezét kezemből szeliden
kivonta, kiment és betoppant a —
végrehajtó . . .

Adósnál nem találunk fedezetet . .
Ily szép lány kedvéért érdemes az
az alperes urat még egyszer — meg-
exequálni. Elutaztam. Málcsika ke-
zeit sokáig kezeim közt tartottam.

— A viszontlátásra mondám én.
— A viszontlátásra, susogta ő.
Ez volt Málcsikával első találko-
zásom.

* * *

Következett a „folytatólagos“.
Folytatólagosnak hívják ugyanis
azon eljárást, midőn az adósnak
részletekben adjuk be az orvossá-
got.

Erős a szer, de biztos.
És találkoztam Málcsikámmal is-
mét.
Hogy örült a kedves és hogy el-
látott minden jóval.
No de nem is utaztam én el az
nap . . .

Volt akkor ott komédia is . . .
Málcsikám elment este a komédiába.
én elkísértem . . . Bizony nem men-
tünk mi a komédiába, hanem elke-
rültünk, ahol bennünket nem látott
senki . . .

Kéz a kézbe, én ránéztem, vissza-
nézett. — Nem mondta ő nekem,
hogy szeret, de jogászi valóm érezte
azt és messze-messze elhagyva a
városkát, — amint nekem az már
régí szokásom — szót sem szólva,
magamhoz öleltem és egy pratts el-
lenes hosszú, forró csókot nyom-
tam Málcsikám szízi ajkaira.

— Oh, susogta ő.
— Oh, nyugtem én és . . . nos,
mit gondolnak t. hölgyeim?

Én kérem, a tett ember vagyok,
követem a közmondást: „amit ma
megtehetsz, ne halaszd holnapra“.
ott nyomban megkértem Málcsikám-
nak kezeimben nyugvó kezezkö-
jét.

— Legyen feleségem mondám én.
— Oh, susogta ő.
De ezen „oh“-ban, mint azt a jö-
vendőbeli történetírók kétségtele-
nül feljegyzendik, benne volt mind-
den . . . Benne volt a forró szere-
lem, a leirhatatlan boldogság és a
boldogító „igen“.

Őnök t. uraim ehhez nem értenek,
önök e tekintetben nagyon is pró-
zaiak, de önök t. hölgyeim, ugye-
bár képesek megérteni és átérezni
Málcsika leirhatatlan boldogságát.

Azután elmondtam, hogy minő
boldog házaspár lesz belőlünk a me-
nyegzőt csak szük családi körben
tartjuk meg, azután nászutra me-
gyünk, bebarangoljuk a világot ket-
ten, mi ketteskén.

— Oh, susogta ő.
— Elmegyünk Itáliába, a naran-
csok hazájába . . . Ismered-e Mál-
csikám a hont, hol a narancs és
citrom virul?

— Nem ismerem, sugta ő.
— Meglátogatjuk Roméo és Julia
szülőföldjét. Erted-e Málcsikám, Ro-
meó és Julia.
— Oh, Romeom . . .
— Oh, Juliám-Málcsikám . . . és
nem volt vége-hossza a csóknak,
ölelésnek.

Az én Juliám-Málcsikám nekem
ismét és ismét örök hűséget eskü-
dött és én másnap — Málcsikám
nagy szomorúságára elutaztam.

* * *

Málcsikától gyakorta jött a levél,
tele vágygyal, szenvedélyvel, sze-
relemmel, boldogsággal.
Azután egyszerre csak az történt,
hogy a principálisom elvesztette ke-
gyeimet. (Kérem: minden egyes ki-
küldésről jogászi önértetem sértőleg
részletezni kérte a kiadásokat.) Ir-
galmatlanul elereszttem magamtól,
más, igényeimnek megfelelő prin-
cipál-acceptáltam — csodálatos, prin-
cipál-átoszással elmaradtak Málcsi-
kám — levelei.

Igaz, hogy elfelejtettem a válto-
zásról öt értesíteni, az is igaz, hogy
. . . no de kérem, hisz mindez nem
lehetett volna ok,
Nagy nehezen és nagy sokára tud-
tam csak belenyugodni a levelek el-
maradásába, de hát végre is a vál-
tozathatatlanságba bele kellett törődnöm
és így telt el két, három év vagy
talán több is.

* * *

Egyszer vidéki kiküldetésből Bu-
dapestre visszatérendő egy kis vas-
uti állomás várótermében lestem a
vonatot. Magam voltam egyedül.
Unalmas várakozás. De ime hirte-
len nyílt az ajtó, egy fátyolos hölgy
lépett be. Hölgy és én — egyedül.
Mégis csak jó a jogászok istene . . .
Kihuztam magamat a belépő hölgy
felé léptem és . . . szent Isten, kit
látunk szemem . . . Málcsikám volt,
Málcsika az én hajdani Málcsikám,
ő is megismert . . . No hiszen lesz
is itt mindjárt jelenet. Ennek elő-
jét kell venni. Da hogy és miként?
Észenbe jutott egy nős barátom
mondása: ha érzed, hogy nőnek
van oka drámai jeleneteket rögtö-
nözni, előzd meg, csinálj te scénát.
biztos a hatás, — nosza kísérsük
meg.

Málcsikához léptem és kezét meg-
csókoltam.
— Mit tett ön, kiáltok.
(Hogy mit tett, arra magam is
kíváncsi voltam, mert az igazat
megvallva, halvány sejtelmem sem
volt arról, hogy egyáltalában tett-e
valamit? De jónak találtam így kez-
deni.)
— Bocsásson meg, nyugte Mál-
csika.
Bocsásson meg?! Haj-haj . . . Te-
hát mégis tett valamit . . . Tovább,
tovább.
— Én bocsásson meg?!

— Oh, hiszen én nem vagyok
oka nyugdéselte ő, leveleim kéz-
besíttelenül érkeztek vissza . . .
szerettem önt, vártam önre, telt az
idő, egy év, két év, három év, szü-
leim kényszerítették, — férjhez men-
tem.
— Férjhez ment, — hahaha . . .
férjhez ment, de arra nem gondolt,
hogy engem boldogtalanná tesz . . .
örök szerelmet esküdött, ah, igen,
esküdni könnyű, menjen, menjen . . .
ön épen olyan hűtelen, csalfa, csa-
podár, mint minden más nő. (Bo-
csánat t. hölgyem, de én ezt, nem
ugy, hanem csak ugy mondtam.)
Én türok, fáradok, működöm, hogy

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy **Weisz Zsigmond**-czég kitünőnek elismert

férfi és női cipő nagy készletét, valamint az összes sárczipőit is

előnyös árban megvettem, miáltal azon kellemes helyzetben vagyok, hogy azokat olcsó árban árusíthatom.

Egyszersmind b. figyelmébe ajánlom nagyválasztéku **férfi divat cikkeimet**.

A n. é. közönség b. látogatását kérve, vagyok

teljes tisztelettel

HALÁSZ HERMAN.

mielőbb célt érjek, hogy mihamarabb keblemre szoríthassam, és mondhaszam: — én édes kis feleségem, és ime, midőn már csaknem célt értem, azt mondja: férjhez mentem. Am jól van, megbocsátok, legyen boldog (én ezt igaz szívből őhajtottam), de menjen, menjen . . . engem engedjen meghalni.

Kétségbeesetten rogytam egy ló-cára, arcomat kezemeim tetemet nagyokat nyögtem.

És Málésika — az édes — zokogva borult rám, homlokomon esékjárt éreztem és füleimbe susogva, hogy: „szeretem, imádom, most és mindörökké” elűnt a tereméből.

Ime, t. hölgyeim, így szeretett engem, az én Málésikám . . . szeretett még akkor is, midőn már férje volt.

. . . Engedjenek meg t. hölgyeim, de erre Önök nem képesek.

Dalaimból.

Kit sirat a fecske madár az ágon.
Én vagyok a legvárabb e világon.
Szerelemről, boldogságról álmodtam,
Felébredtem, búbánatra virradtam.

Miért is van e világon szerelem,
Ha egyebet búbánatnál nem terem?
Lágy ölében szunyadozva ringatott,
Mint a folyó hullám tükre a habot.

Búra kelt az édes álm hajnala,
Eltűnt az én boldogságom angyala,
Sirass, sirass fecskemadár engemet,
Kit szerettem, az az anyém nem lehet.

Kóy Sándor.

Heureka!

Vajdáska, 1901. dec. 23.

Aki a világmozgató eszmék történetét figyelemmel kíséri, könnyen meggyőződhetik arról, hogy valamint minden e világon, ugy ezen nagy horderejű eszmék is bizonyos természeti törvényeknek vannak alávetve. Lehet ugyan valamelyik eszme keletkezésakor még oly tiszta még oly humanus; lehetnek az eszme hirdetői és terjesztői minden önző törekvéstől mentek, lehetnek továbbá félreismerhetetlen bizonyítékok arra, hogy az eszme rohamos terjedésének rugói, egyedül és 'iszván, hűveinek az igaz ügy iránti nemes lelkesedése és megragadó buzgalma; mégis azt tapasztaljuk, hogy mennél jobban terjed, mennél nagyobb tért hódít és mennél nagyobb multra tekinthet vissza, annál több nyomát lehet észrevenni rajta az átalakított emberi gyaroltságának. Sőt sok esetben azt is láthatjuk, hogy valamely vezéreszme, hódítási terének és idejének távolsága következtében, eredetével és keletkezésének irányával teljesen ellentétes irányban fejlődik. Hogy ezen állítás igazságát egész valójában beláthassuk és átérzhessek, nem kell egyébre gondolnunk, mint a különféle vallások első fellépése és jelenlegi állapota közti különbségre. Ezen eltérések oka pedig éppen azon eszmék egészséges magvában rejlik, mely a tömeget meghódítja és mely éppen ezen tulajdonságánál fogva az élesszemű önzőket, a hatalmas levők kegyélt versenyző környezetét és a hatalomra törekvőket arra bírja, hogy az éppen uralmon levő, vagy az uralomra legnagyobb kilitással bíró eszme hűveinek csatlakozzanak, azért magukat exponálják, mindaddig, míg a tömegekkel elhithetők, hogy az ő egészséjük az eszmével egybeforr, hogy az ő érdekük az eszme, azaz a köz érdeke. Így aljasítják az eszmet eszköznek és emelik egyesek saját hatalmi érdekeiket célnak.

Ez a játék így ismétlődött kevés módosítással, mindenkor hátráltatva az emberi haladás és az egyes időközökben a világosság gyújtó szikrájaként feltűnő eszméket fufang és durva erőszakkal hatálytalanná tették. Mindez azért volt lehetséges, mert a népben, a tömegek gondolkodásában azon felfogás gyökerezett

erősen, hogy saját hitét és véleményét minden eszközzel védenie és másra ráerőszakolnia legszentebb kötelessége. Emiatt aztán oda jutott az emberiségnek egy-egy nagyobb csoportja, a hova a mesebeli ló, mely ne akarván tűrni, hogy a szarvas is vele legeljen, az embert hívta segítségül és hogy ez gyorsabban a tett helyén legyen, a hátára vette. Az ember teljesítette is a ló kívánását, megölte a szarvast, de ám a ló hátáról sem akart többé leszállni. Így jártak az emberek is időnkénti segítőikkel türelmetlenségük miatt. Javulás csak azóta észlelhető, az emberiség haladásához csak azóta fűzhetünk jogosultabb reményeket, mióta a türelmetlenség lassanként enyhülmi kezdett és helyébe a türelmesség, másnak a politikai és hitvallása iránti tiszttelet kezdett az emberek között tért hódítani, s mióta az emberek mindinkább azon jobb bolátáshoz közelednek, hogy saját hitük és politikai felfogásuk tisztaságának és eredetiségének megővéására kívánja az ellenvélemények létezését. Csak ez nyújthat módot arra, hogy ha sikerül is egyeseknek a közérdeküket saját érdekük szolgálataiba állítani ezen visszaélést megszüntessék és az illetőket bűnös élvezetük birtokában sokáig ne hagyják.

Ily gondolatokban elmerülve balagtam a multkoriban Ujhelyről hazafelé gyalogszerrel, mint hajdaniában az apostolok. Eközben megyéink közügyére és az ezek iránti érdeklődésre is gondoltam, mely mostanában erre kifelénk mindenütt észlelhető. Foglalkoztam gondolatban függetlenségi sajtónk erőyes tevékenységével s visszapillantottam a súlyos vádak egész sorozatára, melyet utóbbi időben megyei kormányzatunk ellen felhozott.

Habár magam is ellenzéki ember vagyok, mégis az igazság kedvéért próbáltam magamban, hatha még is lehetne némiképp védeni azt a mi erősen megváltott megyei hatóságaimat. Gondoltam menésközben mindenféléképen, erre is arra is, de mindighiába, mentséget nem találtam. Egyszerre csak azon veszem magam észre, hogy a lábam gyökeret vert, nem voltam képes mozdulni. Néztam mi az oka, s midőn gondolataimból felcsúdtam láttam csak, mily szeretett gyermeke vagyok összállónak, az anyaföldnek, mely sokat tapasztot karjaival egészen körülfogta saruimat s bármennyire vonakodtam is, ő erőszakosan marasztalt. Már beláttam, hogy minden erőlködésem hiábavaló, nem bontakozhatom ki karjaiból, ha csak egyetlen lépés városba menni való lábemet örök emlékül hagyni nem akarom. Néztam magam elé és csak ekkor láttam, mennyire meglágyult a mi jó kenyéradónk szíve s szinte örültem a szerencsének, hogy ott akadtam meg, mert ha elgondolkoztva tovább találtam volna menni, a szeretet nyomát még nadrágomon is megismerhetők lettek volna. Sőt ezen ölekezés talán saját magamat is elérékenyített volna. Ekkor hirtelen egy gondolat villant meg agyamban és mint afféle gondolkodó emberek, kik legkevesebbet saját dolgaikkal törődnek, szinte kedvem kerekedett egyet ugrani (esakhogy szerencsére nem tudtam) és mint archimedes, mikor a testek uszásának törvényét megtalálta, elkijátni magamat „Heureka!” mert megtaláltam egy hathatós okot agyonnyagartott megyei kormányzatunk védelmére. T. olvasónk tudni fogják, hogy volt nekünk egy nagyon felvilágosodott erőyes királyunk, aki korát megelőzte, II. József, a kalapos király. Ez nagy reformokat, üdvös intézményeket akart létesíteni, de egy meg nem bocsajtható hibát követett el, nem számolt a nemzeti érzéssel, nem akarta figyelembe venni, hogy a magyar csak mint magyar akar boldogulni, ezért a legjobb hazafiak, bár jószándékát és törekvéseinek nemességét belátták, minden áron

iparkodtak tevékenységét meghúsiítani. Különösen a megyék ellenállásán tört meg az ereje, mert ezek mindenkor a magyarság védő bástyái voltak. Ezért csak hálával adózik az utókor minden becsületes magyar fia az akkori nyakas nemzedéknek, habár makacsságuk miatt ugy gazdasági mint kereskedelmi és ipari téren hátra maradtunk. Ugyanigy, vagy talán még jobban illet meg hála és elismerés a mimegyémet, mely valameny megye között egyedül bír annyi öleslátással, hogy az eleuropaisodás közélő veszélyét felismerje és legalább a saját hatáskörében az önmegtadadó tétlenség nagy áldozatainak árán ellensúlyozza. Bűles megyei főbbjeink belátták, hogy 50 év alatt, akarva nem akarva mégis jóval haladtunk, attól tartott tehát, hogy ha ez még egy égnéhány évig így megy tovább, nem sokára még el sem fogják akámi himni, hogy a magyar nemzet A zsziából került ide. Ezért bármennyire fájthatott is nekik, legszentebb kötelességei mulasztásával is csupán arra törekedtek, hogy amennyire tőlük függ, legalább ebben a megyében tartanak meg mennél többet az ázsiai állapotok emlékeiből. A többitől eltekintve, a megyei utak azok, melyek közül egynéhány még az ázsiai utakon is túl tesz mint pl. az. melyen Ujhelylvel három népes község: Alsó-és Felsőberezcki s Vajdáska kizárólagosan és kettő: Luka és Karát többnyire közlekednek. Ez olyan pompás egy ut. mely előtt halottá, halottat pedig élevénné tenni képes há száraz, annyira ráz és döcög, ha pedig meglágyul, akkor a legjobb lovak még az üres szekeret is csak nagynehezen bírják. De van ennek az utnak még egy híres közlekedési eszköze is: a berezcki hídas. Ez oly annyira előmozdíti a közlekedést, hogy órákhosszúig kell ottan várni és vonatni. Gyakran az is előfordul, hogy a ki 10 u. 6 órakor érkezik oda, csak 10—12 órakor éjjel vagy csak másnap reggel távozhat onnan, sőt gyakran csak életveszélyeztetés se lehet átkelni. Hát nem ázsziainál is ázsziabb viszonyok ezek akkor, amikor mindenütt legnagyobb erőmefelzárkósítást kell tenni a közlekedési eszközöket? Hát nem céltudatos mulasztás ez az a megbecsülhetetlen hanyagság, hídist hagyni és nem hídat építeni ily nagy forgalmi helyen? Nemde, mindebből világosan kijátszik, hogy egy magaszosnál lebeggett megyénk vezetősége előtt melynek hatáskörébe az utak javítása is tartozik: kegyelet a dieső mult iránt, a honfoglaló Árpád járta utának ősi állapotban való fentartása! Hát nem elég hazafiúi érdem már ez magában is? Ezt kell ám elfoglultság nélkül méltányolni!

De ezen diesőség am nem csupán a megyei kormányzatot illeti, igazsággal kijut ebből bővíben a környékbeli nagyságos és méltóságos nagybirtokos uraknak is, kik elnyomták hangosan kijált kötelességzétüket és a reájuk eső utimunkát, vagy egyáltalában nem, vagy csak nagyon gyéren végezték és végzik, csupán azon magasabb okból, hogy az utódoknak büszkén mutathassák „Ime látjátok ez a félreismerhetetlen bizonyítéka annak, hogy a mi öseink A zsziából kerültek ide!” Ezen kegyeletlen nemzetfentartó od! oly átháto és megnyerő, hogy egy herceg is aki különben ritkán szokott a magyarral együtt érezni, csatlakozott ezen hazafiúi passzív actióban a zászlós és vitéző urakhoz. Bizonyára evel akarla jóva tenni azt, hogy ő Rukőczy várát azért bírja, mert egy őse a 48—49-es években a magyarok ellen küzdött. Máskülönbben talán mégis javitána azt az utat, mely birtokán át vezet Vajdáskától egészen Patakig, amely olyan régényes, hogy ha az ember téli időben éjjel tér arra, folyton hajmeresztve várja a szerencsés kiborulás kellemes pillanatát, amikor alkalmalend a kedves anyaföld lögy ölébe pottyaniai.

Mindezen és az ezekhez hasonló érdemek — ugy hiszem — oly nagyok és fenségeseek, hogy ezeknek tekintetbevételénél minden méltányosan gondolkodó ember szívesen megbocsájta nemcsak a függetlenségi sajtó által eddig felsorolt bűnököt, hanem a még a fel nem soroltakat is, úgy a bűles és mly bolátású megyei kormányzatnak, valamint a környékbeli a közjóért — kimondhatatlanul sokat áldozó — nemes és főnemes nagybirtokos uraknak.

Liebermann Manó.

Karacsonyi krónika.

(Rithmikus próza.)

Émlékezem: karácsony este volt,
Hűdeg és zúzos, bús karácsony este,
Kerengve szállott millió hópehely . . .
. . . A számostárom sikos oldalát
Vigan nyaldosta kékes lángu szesz,
S a falakon rezgett árnyak . . .
Kályhában hasáb pattogott,
S én előtte ülte bele nézetem
Fel-felcsapódó kékes lángiba,
Lámpám elé szállt ekkor fényes szel-
lem,

Titokzatos, miként a sejtetem,
Miként koporsó: oly komor,
Beszélni kezdett zengzetes szavakkal,
Triangoló zöngésnél zengetesb
Volt ajakának mindegyik szava
És én hallgattam: mit beszél:

„Te dőre vágyak, álmok álmodója!
Ki még hiszed, hogy ünnepe a kar-
ácsony

Jer velem, Vezetlek . . .”
Aztán egy fényes csillag fényvén
Atróhantunk az alvó városon . . .
Midőn beszálltunk, az árny bezörge-
tett

Egy úri háznak, cifra ajtaján,
Kinyílt . . . Benn ép karácsony estét
Ünnepelték a háznak lakói:
A gyertyák égtek . . . Mindenütt virág,
Itt egy chrysanth, amott babéresokor
S arannyal szegve bíbor szallagok,
És egyik szobából átjajongott bús
[sírám:]

Halott virasztok bánatos siráma . . .!
Aztán a szellem más felé vezérelt
Egyik szegények házba, Bezörgetett:
Benn gyertyák égtek a fenyo fá ágán
Rajta a trombita, kard, meg a dob,
Am a gyermek gubbaszt a sarokban:
Neki a fény nem öröm, Fél . . .
Szeme zavaros . . . Él, noha meghalt,

Mentünk tovább, És ez estén
Felkerestük a betegszobákat
A kórházak komor falán belül,
S az élőhalottak ezella-sírjait . . .
Láttam nyomort és hullani könyeket,
Hallottam jajongni, „sirni, átkozódni!
Ah! jól vezérelt! Ó ismerős volt
A sóhajok tanyáján, koldusok laká-
[ban],

Hol nincs öröm, csak bú s nyomor!
Hol köny van és nem kacagás!
Hol a beszéd is bús jajkoba tör!
Ahol nincs ünnepe soha, de soha!
. . . S mikor keresztül jártuk
Milliárdnyi részt a földi Golgothának
Meggzóltat újra ajaka:
»Hiszed tehát, hogy ünnepe a kar-
ácsony?

— Nem!
És e perczbe a szent harangok
Borongó, bongó, bús akordja
Ébresztett fel s én felsőhajlék:
Mi atyánk! add, ne legyen nyomor
Nak egyetlenegy nap e világon!
«Az lesz az ünnepe, az lesz az igazi
Várva várt karácsony!»

Németh Pál.

A pénzüintézetek reformálása.

Májd. 1901. Decz. 23.

A soproni banknak országszerte kínos feltűnést keltett, gyalázatos bukása óta ismét sok szó esik a pénzüintézetek reformálásáról. Ez újabb sajnos eset után ugy szaklapokban, mint napilapok hasábjain ismét sürútn találkoznunk a reformálás módozataira vonatkozó javaslatok egész halmozalval, melyek főként az ellenőrzés szigorítását eozozzák.

E javaslatokban a legellentétebb vélemények jutnak kifejezésre — egy tekintetben azonban nem eltérők a nézetek, ugyanis abban, hogy

elérkezett már a legfőbb ideje annak, miszerint a pénzüzetek reformálásának nagy horderejű ügyben elvégre valami komolyan történjék.

En, ki évek óta legbátrabb módon foglalkozom a pénzüzetek reformálásának ügyével és aktív részt vettem az annak megvalósítását és keresztülvitelét célzó országos mozgalomban — jogot vélek formálhatni ahhoz, hogy ezen közgazdasági szempontból oly eminens fontosságú kérdéshez hozzájárulhassak és annak mostani stádiumára nézve megmondjam véleményemet.

En a magam részéről nem a reformálásra vonatkozó újabb és újabb köntösbe bújtatott javaslatok hazamázában látom a kitűzött cél sikerre vezethetőségének módját és biztosítottát — különösen már ma nem midőn a kérdés már évek óta kiváló szakemberek által oly hathatósan lett megvitatva és minden oldalról annyira megvilágítva, hogy valóban bajos volna e tekintetben valami újat mondhatni.

A tervezett és nézetem szerint szükséges reformálás megvalósításának akadályát nehezítést egyrészt abban látom, hogy nem akadnak arra hivatott oly illetékes egyének, vagy testületek, kik, illetve a melyek az ügy komoly és energikus kezdeményezésére vállalkoznának, — de meg másrészt és főleg abban, hogy maguk az intézetek egy része megszentelt conservatismusukban idegenkednek a reformálástól, mint egyáltalában minden újítástól.

Nézetem szerint ez a legfőbb oka a nem régen már oly szépen megindult actió stagnálásának, mert más-külömben ez ügy már régen dűlőre is jutott volna. Hisz nem kellene egyéb, minthogy egynéhány intézet szakavatott tapasztalt vezetője energikusan hozzájárulna a kezdeményezésnek — az igaz, sok körültekintő gondosságot igénylő terhes feladathoz — és én azt hiszem a siker nem maradna el.

Pedig az intézetek, vagy azoknak vezetői saját érdekük ellen cselekednek, ha e fontos és nagy jelentőségű kérdés előbbrevitelében mintegy kerékkötő szerepe vállalkoznak.

Ez állításomnak mindjárt okát is adom.

Az utóbbi évek sajnos oseteinek egész sorozata megérleltette a nagy-közönségben a pénzüzetek reformálása szükségességének tudatát. A közvélemény mindinkább követelőbb módon fellépő kívánságának sulya alatt elvégre kénytelen lesz az ügybe beavatkozni és ha egyébként nem lehet — annak törvényhozási uton való szahalyozását keresztülvinni.

Már pedig véleményem szerint a pénzüzeteknek saját jól felfogott érdekükben oda kell törekedniük, hogy az így saját kezdeményezésükből és társadalmi uton rendezessék, hogy így módjukban legyen feltéve ösztönzött örvendelekezési joguknak, autonómiajuknak megnyirbálatalan fenntartása.

Legjobb tudomásom szerint, a kormány is az volt az intenciója, hogy e kérdés ily módon nyerjen megoldást, de a huzavonával, annak örökös elodázásával oda kényszerítik a kormányt, hogy elvégre is akarva, nem akarva kénytelen lesz annak keresztülviteléhez a legerősebben hozzájárulni.

De még az utóbbi években előfordult valóban botránys esetek sorozata arra is megintáthatott, hogy minden ily előforduló sajnos alkalmával az esetet rendszerint generalisálják és mintegy egy kalap alá vonják az összes pénzüzeteket.

Magában véve ez is feladatunkká teszi, hogy reputációknak megvédés szempontjából ezen semmiesetre sem igazságos sem jogos, sem méltányos elbírállás ellen valami módon állást foglalkunk, illetve annak valami uton elejét vegyük. Leghathatósabb módja ennek pedig nézetem szerint az volna, ha a némely irányban szükséges reformálás elől el nem zárkozva annak megvalósítására törekednénk.

Ezek után egy rövid visszapillantást akarok vetni a reformálás tekintetében annak idején a mi vármegyékben is megindult mozgalomra.

En ki régebben át és át vagyok hatva a reformálás szükségességétől, minden tölem telhető módon igyekeztem az annak megvalósítását célzó törekvést szerény tehetségemhez köpest szolgálni.

Buzdítottam szóval és írásban minden mellékező és mellékerdek nélkül agáltam a kitűzött cél sikere érdekében és különös ambiciót helyeztem abba — és minden igyekezettel oda törekedtem, — hogy ezen eminens jelentőségű, országos ügyben szükség hazánk vármegyénk is a vezetők között legyen és hogy a purifikálás ezen nagy művében vármegyénk is elől járjon.

Hosszu időn át folytonos contactusban voltam egy a főváros, mint a vidék e tekintetben legmértékadóbb köreiből és miután az ezekkel való hosszabb tervezet és után sikerült a mozgalom egyik itteni lelkes híveinek: Dókus Gyulának hathatós támogatásával annyira fejleszteni, hogy az e tárgyban Ujhelyben összehívott értekezleten a vármegye minden intézete képviseltette magát.

Mindenfelé nagy érdeklődéssel néztek ez értekezlet elé, melynek az volt a célja, hogy ez adja meg a lökést az oly régen vajudó ügynek és innen induljon ki a szükségeszerű, nagyszabású országos mozgalom a tervezett érdekképviselés megteremtésére és a reformálás megvalósítására.

De mi történt ez értekezleten? Miután az előhozott argumentumok igazsága elől kitérni nem lehetett, az ügyet akként válték elődázhatni, hogy az általam javasolt érdekképviselés tervezetnek kidolgozása céljából egy 4 tagú bizottságot küldtek ki, melynek az elkészítendő elaboratumot egy e tárgyban később összehívandó nagyobb értekezlet elé terjeszteni lett volna feladata.

Es ezzel e nagy fontosságú ügy egy feneketlen, mélységes kátyuba jutott, mert nincs róla tudomásom, hogy e kiküldött bizottság, melynek én is egyik szerény tagja vagyok, megkezdte volna köteleességszerű működését.

Jóllehet a tisztelt bizottság tagjait elküldte azokon kicsinyes intrika, mely a kecsesgött eredmény megtagadása, vagy csak esőklés céljából is ez ügyben folytatott.

De a közért munkálkodónak, a miért soha sincs közsőnet, az ilyesmin túl kell magát tennie és éppen ez kell, hogy buzditást szolgáljon a további cselekvésre.

Mindezt azért szőttém cikkem keretében, hogy egy részt az eziránt érdeklődőket némileg tájékoztassam, másrészt pedig, hogy mind a körülményre rámutatva megragadjam az alkalmat arra, hogy a bizottság tisztelt tagjait, kik szakképzettségükkel és tudásukkal fogva nagy szolgálatot tehetnek ezen eminens fontosságú közgazdasági ügynek és már állásuknál fogva is hivatva volnának a cselekvésre — ezuttal az ügy érdekében arra kérjem fel, miszerint az annak idején tartott értekezlet megbízásához képest dolgozzák ki a megfelelő tervezetet, illetve vegyék fel ismét a fonalat ott, ahol azt akkor elejtették és én nem kétem, hogy a dolgok mai állásában kitartó munkásság és tevékenység mellett, elérhető a cél, én kész örömmel hajlandónak nyilatkozom szerény tehetségemhez képest részemet kívenni a munkából.

A minduntalan fel-fel bukkanó szóáradatokkal sokra menni nem fogunk, ideje hogy elvégre már a cselekvés terére lépjünk.

Wettercsneider Miksa,
takarékpénztári vezértitkár.

Irodalmi és művészeti kör
Sátorlajuhelyben

Nagy fontosságú és eléggé nem dicsérhető mozgalom indult meg városunkban dr. Ferenczy Elek kezdé-

ményezésére: egy irodalmi és művészeti kör megalakítását tervezik. Belső örömmel üdvözljük e mozgalmat mint olyat, mely hivatva van városunk társadalmi életének is új, az eddiginél helyesebb irányt adni.

Bizony igen nagy hiányt fog pótolni ez a kör, ha megvalósítható lesz. Csak a mi klikkekre szakadt társas életünk ne állja valamikép útját a nemes eszme keresztülvitelének. Mert azt emlitenünk is felesleges, hogy ily magasabb szempontoknak hódoló irodalmi és művészeti kör kell, hogy minden klikkszellemet kizárjon, kell, hogy abban minden iradalommal vagy művészettel foglalkozó vagy az iránt érdeklődő művelt ember helyet találjon, minden tekintet nélkül politikai pártállására vagy — a mi sajnos kicsiny városunkban legfőképp irányadónak látszik — vagyoni és rokonsági viszonyaira.

Csak így lesz módjában a körnek áldásdás működést fejtetheti ki a város szellemi életét magasabb nivaúra emelni.

Szinte csodálatos az, hogy ily erős vidéki központ, mint Ujhely, még eddig nem létezett semmiféle irodalmi vagy művészeti kör. Okát ennek a város sajátos társadalmi viszonyaiban találhatjuk, mely igen könnyen lehetővé teszi holmi „förendiház“-ak vagy „Szkuptsiná“-k alakítását. (van-e ki e nevetek nem ismeri?) De utózik minden komolyabb jellegű társadalmi actiótól.

Tudjuk, hogy óriási munkát kell végeznie a tervezőknek, ha egy az egész város szellemi életét felőlé kört akarunk létesíteni. Mert csakis ilyen felel meg a célnak. Szembe kell szállniuk a mindent szétbontó klikkszellemmel, szembe a társaság nagy részének léháb mulatságokhoz szokott szellemével. De annál nagyobb lesz a részüik a dicsőségből is, ha torviket keresztül vinni képesek lesznek.

Remekírók Képes Könyvtára.

Kulturéletünk rohamos fejlődésének a jele, hogy nagyobb kiadók nem riadnak vissza már a nagyszabású gyűjteményes vállalatoktól sem s a kölföldi lexikonokat magyar lexikonokkal, a kölföldi nagy történeti munkákat magyar történeti munkákkal stb. iparkodnak biztosítani. Csak a világirodalom remekíróinak nem volt még eddig egyöntetű magyar kiadása, sőt nagy részüik egyáltalán nem is jelent még meg magyar nyelven. Örömmel üdvözljük ennél fogva a Lampel Róbert-féle (Wodianer F. és fia) es. és kir. udvari könyvkiaó cég jelentőséges új vállalatát, mely a Remekírók Képes Könyvtára címmel indult meg s egyöntetű diszes kiadásban fel fogja ölelni a magyar és a világirodalom remekíróinak színt, javát. A könyvek élén ott lesz az írók arcképe, életük rajza, a legkiválóbb szakemberek tollából, s a szöveget végig kíséző jegyzetek és magyarázatok formájában minden a mi a teljes megértéséhez szükséges.

A Remekírók Képes Könyvtárát Radó Antal szerkeszti, a kinnek neve teljes bizosítóké annak, hogy ez új vállalat szakavatott gondossággal és ízléssel lesz vezetve. Az egyes kötetek szerkesztői munkájában résztvesznek legkiválóbb írónk és aethetikusaink, a kiknek diszes név sorából megemlítjük a következőket: Abányi Emil, Alexander Bernát, Ambrus Zoltán, Angyal Dávid, Bánóczy József, Balassa József, Béthy Zsolt, Dóczy Lajos, Endrédi Sándor, Ferenczy Zoltán, Haraszi Gyula, Hegedüs István, Hevesi Sándor, Junius (Z. Kis Béla), Kossuth Ferenc, Négyesy László, Palágyi Menyhért, Rákosi Jenő, Riedl Frigyes, Szász Károly, Váczy János, Vári Antal és sok mások, akik vagy bevezetésekkel gazdagítják a gyűjteményt, vagy a magyarázó és jegyzetek írására vállalkoztak. Az egyes köteteket a magyar re-

mekírókat ép úgy mint az egyes idegeneket képek díszítik. elsősor-gu magyar és kölföldi művészek rajzai. Az illusztráló művészek sorából fölemlítjük a következőket: Bihari László, Hazay Akos, Gergely Imre, Hegedüs László, Nográdi Antal, Réthy Lajos, Telegdi László, Tull Ödön, Zichy Mihály stb. festő-művészek.

A kölföldi remekírók műveit kiváló kölföldi illusztrátorok képei gazdagítják.

A diszes bekötési táblát az illető író aranydomborművi medaillon arcképe ékesíti.

A gyűjtemény első sorozata 50 kötetből fog állani, amelyekből évente legalább hat kötet jelenik meg. A vállalat első három kötete már megjelent, méltó képet nyújtva az egész nagyszabású vállalkozásról s jogosult várakozást keltve az egész gyűjtemény iránt. A vállalat két első kötete Petőfi Sándor összes költeményeit adja. Előtrajzi bevezetést kiváló Petőfi-monografia-írónk, dr. Ferenczy Zoltán ír hozzáf. A gondos szöveget Radó Antal ellenőrizte, s 6 írta a tárgyi jegyzeteket is. A két kötetet Akantisz, Neogrady, Telegdy és Tull 52 pompás kiviteli színés nyomású eredeti illusztrációja díszíti. A harmadik kötet Kisfaludy Sándor Összes Kötteményeinek első része. Himfy szerelmét és a Regék egy része van benne. Az élettrajzi bevezetést kiváló essay írónk Zilahi Kiss Béla (Junius) írta. A kötetet Neogrady Antal Réthy Lajos Telegdy László és Tull Ödön 80 szebbnél szebb illusztrációja díszíti.

Ez év karácsonyig megjelenik még a vállalat IV. V. VI. és VII-ik kötete is; Kisfaludy Sándor összes költeményeinek második része. Shaks pere remekeinek I. kötete, mely elő Alexander Bernát ír élettrajzi bevezetést, Moliere remekeinek I. kötete Haraszi Gyula bevezetésével és Tóth Kálmán válogatott költeményei Endrédi Sándor bevezetésével. A további kötetek gyors egymásutánban fognak megjelenni, és a következő remekírók fogják tartalmazni megjelenésük sorrendjében: Berzsenyi, Schiller, Madách Imre, Kossuth Lajos, Homeros, Tóth Ede, Kisfaludy Károly, Reviczky Gyula, Heine, Tegnéz, gróf Széchenyi István, Kazincz Ferencz, Goethe, Kölcsey, Zrínyi Miklós, Balassa Bálint, Tinódi, Gyöngyösi, Faludi, VBenedek, Gvadányi, A Nibelungének, Garay, Pázmády, Firduczi, Vörösmarty, Byron, Csokonai, Leopold, Musset, Mikes Kelemen, Aischylos, Sophocles, Euripides, Deák Ferencz Katona Főzsel, Virgilius és Bajza József. Főleleli továbbá a gyűjtemény a kurucz költészetet és a népköltészetet is.

E nagyszabású vállalat, a mely egyesíti legjavát mindannak, amit a magyar remekírók, a kölföldi remekírók, a magyar műfordítók, a magyar művészek és a magyar nyomdajár produkálhat, diszes kiállításánál fogva ekkésége lesz a legelőkelőbb szalonoknak is, s könnyű megszerzési módzatainál fogva hozzájuthatnak a legszegényebek is. S ez a körülmény kulturális szempontból legnagyobb érdeme a kiadó-cégnek. A magyar és a világirodalom kincses házat népszerűtlen tenni s a világ szellemóriásainak páratlan hagyatékát beilleszteni a magyar nemzet lelki világát fejlesztő tényezők közé, oly hazafias áldozatkészségre vall, a mely megérdemli a nagy magyar közönség legmelegebb pártfogását. Az 50 kötet ára fűzve 200 kor, vászonkötésben, többszörös színyomatban az írók dombornyomású arcképekével 250 korona, s amatőr félbörkötésben 300 korona. A 200 és 250 koránál kiadást havi 3 koronás részletfizetés mellett, tehát napi 5 fillér megtakarítás árán, az amatőr kiadást havi 10 koronás részletfizetésre lehet megszerezni. Megszerezhető néhány kötet kivételével az egyes kötetek kü-

lön-külön is, valamivel magasabb bolti áron minden könyvkereskedésben.

A transvaali kérdés.

— Röpirat, írta Naville Eduárd, angolból fordította Ambrózy Ágoston. —

A burok dicsőösen haldokló ügyének nagy szolgálatot tett Naville Eduárd, mikor ezt a röpiratot megírta és jelentékeny szolgálatot tett Ambrózy Ágoston, mikor magyarrá fordította.

Ha nem lapunk egyik legkitűnőbb s legkedvesebb munkatársától származnék is ez a fordítás, akkor is örömmel foglalkoznánk vele, mert nagyon alkalmas arra, hogy meg erősítse az élethalálharcot vívó nemzet iránt érzett rokonszenyünket.

Ambrózy, saját vallomása szerint az „Audiatur et altera pars” elvét akarta érvényesíteni, mikor ezt a könyvet a magyar közönség kezébe adta. S a saját burbarát szempontjából is helyesen tette Mert ha valamiből, úgy ebből az angol felfogásban irt könyvből győződhetik meg legjobban a magyar közönség, hogy milyen igazuk van a buroknek ebben a fenséges nagy harcban.

Naville ur persze rettentően igyekezik angolok eljárását igazolni, s e végből rettenetes vádakot hoz fel a burok ellen. Ilyen lesújtó vádak ezek: a burok elég elvetemültek azt akarni, hogy a saját hazájukban ők legyenek az urak, hogy a bevándorló idegenek ne kaphassanak minygyárt annyi jogot, mint a honfiak, hogy a hazai föld nekik teremjen ne idegeneknek. Borzasztó gonosz kívánságok ezek együtt egyig.

Azt is megtudjuk Naville urtól, ha még nem tudtuk, hogy mi volt az egész vitának a kezdete.

A burok földje sovány, terméketlen, csak legelőnek való volt. Nem is igen vágyott rá az angol, nem bánta, hadd legyenek függetlenek a burok.

Csak hogy gazdag aranybányákat fedeztek fel aztán Transvaalban. S akkor aztán az angol is ráérezett a búr földre. Elkézdtek bevándorolni tömegesen, úgy, hogy most már több az idegen, mint a búr. Akárcsak Magyarországra a szász, a sváb, meg a többi nácio. És a burok olyan gonoszak voltak, hogy gyekéztek gátat vetni az új honfoglalás elé, védték ősi jogaikat, s megszorították a bevándoroltakat jogaik. Ez fájt az angoloknak, s ebből támadt a háború. Így adja elő Naville, aki borzasztó bűnnek tekintí, hogy egy nemzet természet védekezni az idegen invázió ellen, nem engedi át az országot egyszerűen beözönlő gyűlölést néprédájává, hanem azt a földet, amit szeretett, míg sovány és terméketlen volt, magaéknak akarja tartani most is, amikor gazdag és kincsetek hozó. Szörnyű elfogultság, — ha nem malicia — kell ahhoz, hogy valaki ilyen tanokat hirdessen. Hiszen ha csak egy szikrája él is egy nemzetben az önértelnek, az életösztönnök, nem tehet máskép, mint a burok tettek. Bár tanulnánk tőlük.

És hogy festi ez a Naville Krüger! Szivtelen zsarnoknak, aki rabolja a népet, (ugyan minek lopná azt a sok milliót? Tán pipára, meg dohányra? Hisz olyan puritánul él, mint egy falusi pap!) s akit gyűlölnék a polgárok. Pár sorallel jobb meg irigy esodálattal beszélj arról a rajongásról, amelylyel Krüger számára egész népe harcra szállott. Legérdekesebb a tán a vége, ahol elmondja, hogy elpusztul Transvaál, ha meg elfogadta volna az angol uralmat, milyen igazi szabadságban, függetlenségben, boldogságban, jólétben élhetett volna.

Ép így beszéltek a magyarokhoz 48-ban a császári proklamációk: ne kövessétek a terrorizmust terjesztő Kossuthot, jertek vissza a császár

hűségére, az ad nektek békét, szabadságot, jólétet!

O milyen régi, milyen ismerős csábító frázisa ez a zsarnoknak!

Minden magyar embernek érdemes elolvasni ezt a Naville könyvét, a maga hazája számára is sokat tanul belőle.

Hogy Ambrózy kifogástalan magyarsággal, könnyen érthető, világos és tömör stílusban fordította, azt nem szükséges külön megjegyezni.

SZINHÁZ.

Epilógus.

Istenem, milyen rövid idő ez a három hónap! Hát még az ilyen új helyi három hónap, amely csak kettő!

A kettőből is egyet várakozással, panaszszal töltöttünk el, s csak a másodikban volt részünk igazán kellemes művelésben. Ez pedig jófor, manél el se kezdődött még, máris vége. Ilyen az élet.

Mezei direktortól jó szívetl búcsuzunk. Nehéz, összezart helyzetet vett át, nem tudott benne boldogulni. De elkövette, amit lehetett, s lassacsán sikerült neki egészen megjavítani a túrsulatot s az előadásokat. Szerencsésebb körülmények közt bizonyára sikert érhetett volna el. Kívánjuk neki. Nyitra pótolja ki azt a kárt, amit Ujhelyben szenvedett.

* Péntek: „Szulamith”.

Másods-or ment ez az exotikusan szép muzsikájú operett, a multinál nem rosszabb, bár szintén megnyirva, s nem túlságosan fényes kiáli előadásban. Egy jelentékeny szereposztás volt: a címszerepet *Gulyásné* adta. Csengő, erős, terjedelmes hangjával nagyon szépen énekelte, s jól is játszott. Igen sok megrémelt tapsot kapott. Most láttuk, hogy megfelelő szerepkörben bizony bevált volna.

Szombat: „A postás fia”.

Második operett-újdonasg a szomban. Ugyan vékonyan volt benne részünk.

A *postás fia* ép olyan, mint a *New-Yorksepe, Kis szőkevény*, meg a többi angol operett, abból a fajból, amely már tulhajtása a Gésák és Santóy félé zsánernek.

Az emberek mindenféle exotikus ruhákban, minden ok, cél és értelem nélkül összevissza járnak-kelnek, táncolnak, énekelnek, bolondoznak a színpadon, s a közönség a végén ép annyit tud a darabról, mint az elején tudott. Meséje, tartalma, gondolata nincs. De látunk szép ruhákat hallunk kedves, mozgámas, eleven muzsikát, kacagunk boldos helyzeteket, groteszk ötleteken — amiket a jószívű szereplők még ügyes rögtönzésekkal is szaporítanak — teméredket, s végeredményben még is azt konstátáljuk a darab végén, hogy egész jól mulattunk.

Igaz, hogy ha *Lili* vagy a *Nebantvirág* édes poézisére gondolunk, hát szinte szatira ezt a tartalmi és zenei összevisszaságot operettek nevezní. De hát az ember nem élhet örökké ambróziával, megkíván egy kis változatosságot is.

Az előadás; egy kis zavart és megakadást leszámítva jó volt. *Raganyi* Iza tuláradó jókedvvel játszott, s igen jól nézett ki, különösen mímia kosztümje hódított. *Várdi Margit* kedves, ügyes, csengő hangú. Vóra volt *Rado* Rózi, mint mindig az ilyen neki való szerepekben, jól játszott, sőt énekelte is. *Berlányi* Vanda megint széke volt, természetesen esoda szép. Szerepe alig volt, az se az ő édes egyéniségéhez való. *Kardos* Tusika arannyal himgett harisnyája szenzációt csinált. Ó maga is aranyos volt. A férfiak ellen sines kifogás. *Gulyás* szípkázott a szellem-től. *Tabori* jó volt, mint mindig. *Horvath*, *Irsai*, *Deréki*, *Dobo* színt, sőt *Csiky* is.

Vasárnap: „Postás fia”.

Szóru-l-szóra úgy ment, mint tegnap avval a különbséggel, hogy *Berlányi* Vanda ma már barna volt, de nem kevésbé szép, és hogy *Raganyi* Izának — hála istennek — még jobb kedve volt.

Hétfő: „A férj vadászni jár”.

Tabori jutalmára ment ez a szörnyen kacagató, nem túlságosan érkölesős, de annál szellemesebb francia vígjáték, félhelyárakkal, de még is kevés közönség előtt. Az előadás olyan volt, mint a multkor, nem rossz, csak kiesit lassú menetű, pedig ezek a darabok csak úgy jók, ha gördülnek gyorsan, mint a karika-csapás.

* *Kedden* nincs színház, szerdán még két előadás: délután a *Nagyidai cigányok*, este *Napraforgó*. S aztán az idei viszontagságos színi szombából csak egy csomó kellemetlen s egy pár nagyon kedves emlék marad.

HIREK.

Élőfzetési felhívás.

Négy éve most, hogy megindult a Felsomagyarországi Hirlap.

Sőtét nehéz idő járt akkor Zemplében. A Dókus-Moluár szisztéma a jogtipró zsarnokság átkozott rendizere, hatalma tetőpontján állott. Mudenhatónak képzelte minden ember, s néma reszetéssel borult le előtte, mint valami bálvány előtt.

A rendszer urainak, a klikknek akarata, parancsa volt a törvény, azt hitték, hogy minygyárt elpusztul az, aki szembe mer vele szállni.

Akor jött a mi lapunk, és elkezdte szabadon, bátran megmondani az igazat mindenkinek, elkezdte félelem és tartózkodás nélkül hirdetni Kossuth Lajos igazságait Kossuth Lajos földjén.

Kcsinyló szánakozással nézte mindenki ezt a vakmerőséget, meg voltak győződve, hogy nem hónapokig, de hetekig se élhet Zemplében, a szolgáság földjén, a leglabbazcabb vármegyében egy lap, amely nem hizeleg, de igazat beszél.

És lám mégis megéltünk. *Molnár* főispán megbukott, a *Dókus* mindenhatóság megingott, a mi lapunk túlélte valamennyit. Sőt — dicsekvés nélkül mondhatjuk — bár a bekövetkezett változások az igazság ereje, a természetes fejlődés hatalma idézte elő, némi csekély része azok előidözésében a mi lapunk szerény, de lankadatlan munkálkodásának is volt.

Megenyhült a lég, vidul a hátár. Zemplénmegye közéletében. Kossuth eszméit — amelyek hajléktalanul bujdosnak eddig terem-tőjük szülőföldjén — hatalmas párt vallja és hirdeti ma már Zemplénmegye központjában. S ezek az eszmék, amelyek megváltói voltak Magyarországnak, meg fogják váltani Zemplénmegyét is a sötétség uralmának átkos terhe alól.

Az elért sikerek kétszeres erővel buzdítanak a további küzdelemre. Kérjük pártunk híveit, kérjük a szabadság és igazság minden barátját, támogassanak ebben a becsületetlenségben, csoporto-

szuljanak lapunk zászlója körül.

Kevesebb összegért két annyit adunk, mint a többi megyei lapok. Pedig nincs hivatalos pártfogásunk, szubvencionk. Egyetlen pártfogónk az igazsáért lelkesülő közönség. Kérjük, pártoljon ezután is, mind addig, míg becsületesen megmaradunk azon az uton amelyen elindultunk.

A »Felsomagyarországi Hirlap» szerkesztősége és kiadóhivatala.

— **Doctor juris.** Ifj. Bánóczy Kálmán ügyvédjelöltet, lapunk munkatársát a kolozsvári kir. magy. Tudományos Egyetemen f. hó 21-ikén a jogtudományok doktorává avatták.

— **Szegény gyermekek karácsonya.** A karácsony poézisa soha sem muló varázsszal tölti be meg a gyermek szívetek is. Alig köszönt be az a hófehér szakállu december apó, már ők édes sejtellemmel elkezdik számolni a napokat, már figyelemmel kezdik kísérni a szülők beszélgetését járását és kelését és mennél jobban közeledik a szeretet ünnepe, annál ragyogóbb az areuk a boldogságtól. És mikor elérkezik a nagy nap, bájos ártatlanságban várják az ajtó megnyílását és pizi ezükkal meg nem tudják érteni, hogy az a Jézuska, ha úgy szereti a gyermeket, mért nem marad náluk játszani? Miért is nem engedi, hogy legalább megéscokollhassák két piros orcáját s azokat a kedves kis kezeket?

— Hjah! Ha minden házban játszani akarna a gyermekekkel, hová lenne? mikor alig győzi egy s ugyanazon órában a néhány millió karácsonyfát meggyújtani.

A gyermekek lesben állnak. A szomszedszobából titkos nevetés, suttogás hallatszik. Ez a Jézuska szárnyainak a suhogása. Most, most... Az ajtó felpattan s fény és tündöklés ömlik a kis varakozók szemébe és szívébe. Így van ez mindenütt. A kis Jézuska szanaszét száll meggyújtani a karácsonyfákat s teleggyutni mindenféle jóval, széppel. Persze, persze; egy kis részrehajlással; a gazdag szülők gyermekeinek drágább ajándékokat, dalias fakatonát, igazi réztrombitát és narancsot hoz, a szegény ember gyermekeinek pedig komisz ólom bakát, fatrombitát, almát, diót. Hanem — s ebből látszik az ő nagy szeretete — a szegény gyermek jobban megörl a fasipnak, ólomkatonának, mint a gazdag úri gyermek a drága csecsebecsének. Szóval a gyermekse reg nagy epekedéssel várja a kis Jézuskát. De a nagyobbik rész hiába várja a nagy napot, a tisztá öröm hiába sugárik ki szemeikből, a sors megtagadta szüleiknek, hogy az üdv hangjai közjüket is eljussanak. Ezeknek a szegény gyermekeknek keserves könnyeit váltotta örömkönnyyükre a *Carolineum* zárda, mikor vasárnapon *Florentin* és *Albertin* nővérek buzgó fáradozásai révén kövadakozásból egybegyült pénzből karácsonyfát állított a szegény gyermekeknek. Mikor én ezeknek a szegény iskolás gyermekeknek örömét láttam, amint a kapott ajándék-ruha fölött édes boldogsággal gyönyörködtek, úgy éreztem, hogy ezeknek öröme, háláérzete százszor értékesebb, mint a bársonyos, lagos urigyeroké!

Turai János bűnyge. Csudálatos, de igaz. Hálaistennek, még Zemplénmegyében is van egy hely ahol nem klikkérdet, nem hatalmi önzést szolgálnak, hanem az igazságot. S ez a hely a királyi törvényszék.

Turai János derek polgártársunk tragikomikus ügyét ismerik olvasóink. A választás napján történt hogy *Turai* felháborodva a rendörkapitány viselkedésén. *Schmidt* Lajos ó sérthetetlenségét hatái-

masan oldalba érdekelte. Ezt megírta másnap a Zempleni Hirlap.

Schmidt Lajos erre nyilatkozott a Z. U.-ban, teljes önnézzettel jelentve ki, hogy az egész hírnem igaz mert „a rendőrkapitányt senki se inzultálta!» (Egy ily mondja Göre Gábor bíró úr: Én bíró vagyok, hát engem nem lehet megütni!)

Ezután közöltük mi Turai ismeretes nyilatkozatát, hogy de bizony ő bátorodott alaposan inzultálni a kapitány urat, mikor az az elenzéki választókat húzta le a szekérről.

A rendőrkapitány hatóság eleni erőszak miatt bepanaszolta Turait, elismerve ezzel, hogy a Turai nyilatkozata igaz, nem az övé. Az ügyesség vádat emelt Turai ellen, aki Dr. Fried Lajos utján kifogásokat adott be, s minden vallomás tételt megtagadott.

A kifogást 21-én, szombaton tárgyalta a törvényszék, Fornszek Béla elnöke alatt, s Turai ellen megszüntette a bűnvádi eljárást.

Sajnáljuk, hogy a törvény tilalma miatt nem közölhetjük a nagyon érdekes tárgyalás lefolyását — s csak újra konstatáljuk, hogy a mi törvényszékünkben feltétlenül bizhatunk, mert ott van igazság.

— A „Sátoraljai helyi függetlenség kör.” 1902. évi január hó 11-én a városi színház termében zártkörű táncestélyt rendez. A tiszta jövedelem felé részben a helyben felállítandó Kossuth-szobor alapja javára, felerészben pedig a kör alapítókének gyarapítására fog fordítani. Kezdetre 8 óraker. Személyjegy 2 korona. Családjegy 4 korona. Földszinti és 1-5-ös emeleti páholy 10 korona. II-od emeleti páholy 5 korona. Páholyfelső első sorban 3 korona, többi sorban 2 korona. Páholyjegyek Bettelheim Sándor urnál válthatók.

— A „Sátoraljai helyi izr. nőegylet 1902. évi január hó 18-án a városi színház termében jótékony célú zártkörű táncestélyt rendez. Kezdetre fél 9 óraker. Személyjegy 3 korona. Családjegy 6 korona. Földszinti és első emeleti páholy 10 korona. Erkel-ülős 3 korona. Páholyjegyek az egyleti titkárnál válthatók.

— A városi viriliták névjegyzékének is meg van a maga kis története. Az összeíró küldöttség összeállította, képviselőtestület elfogadta decz. 2-én és meghirdették. Természetes, hogy a névjegyzék nem felelt meg a törvénynek. Lapunkban ezt a névjegyzék közlésekor sejtettük és utóbb gondunk is volt rá, hogy meg is felelbeztessék. A t. városi urak pedig megcselekedték azt, hogy a helytelen névjegyzék kiigazítását nem az alispánra bízták, hanem szépcseknél előlőki kezdték a munkát. Adófogták és dec. 20-án a képviselőtestülettel újból tárgyalatták. A felelbeztessék nem minden tételét fogadták el, ennyire még nem vittük, de annyit már látunk, hogy restelni kezdik a mi városunkon ha a felsőbb hatóságoknak az ő törvény nem tudásukról vagy a törvény negligálásáról kellene tudomást vennie. Egyelőre ennyit is szívesen elismertünk. Csak folytatásuk mindjárt, mert tessenek elhinni, nincs könnyebb dolog a világon, mint a törvényt betartani, csak akarni kell. Az új virilis névjegyzék természetesen újból meghirdették és legközelebb közölni fogjuk.

— Nyilvános közönet. A szegény gyermekek karácsonyfájára a következők adakoztak: Gróf Wallis Gyuláné 100 K., Katinzky Géza 25 K. Ambrózy Nán-

dor, Dókus Gyula, Fornszek Béla, Lázay Elek 22—22 K. N. N. János részéről, Zemplénmegyei ker. ipar. term hitelbank 10—10 kor. dr. Kátóna Mihály (Sárospatak), Schweitzer Mária 6—6 K. Horváth Endre, Matolay Etele, Pekáry Gyula, Kincsesy Péter, Kincsesy Péterné, Sátoraljai helyi Takarékpénztár 5—5 K. dr. Tatrai Dezsőné, Langermann Károly, Widder Gyula, Bydeskuty Sarolta 4—4 K. Bénérd Jenőné, Gyarmathy Béla, Czagyány F. dr. Haas Bertalan, Spotkovszky Károlyné, Bogay Béla. A sátoraljai helyi népbank, Schröder Margit 3—3 K. Arnótfalvy Emilné, Bánóczy Kálmáné, Bauer Antalné, Behnya Testvérek, Dr. Buza Barna, Beregszászy István, Bögözy Gyuláné, Besseney Gáborné, Barna Bertalané, Davidovits Adolfné, Dauscher Miklósné, Dolozselek Etelka, Dongó Geyzáné, Farkas Istvánné, Güllner Lajosné, Gáthy Géza, özv. Báró Geizlerné, Gyulay Ignácz, Hlavathy Józsefné, Hünsch Dezsőné, Horváth István, Hornyay Béláné, Hlavathy Elek, Halász József, dr. Kantha Józsefné, Kocin Pál, Kőszeghy Józsefné, dr. Ligoty Józsefné, Landesmann Miksa, Lakatos Gyuláné, Móró Gézáné, Major Ilona, ifj. Meczner Gyula, Matolay Béláné, Malárics Györgyné, Némethy Bertalan, Moldoványi Géza, dr. Nyomárkay Ödöné, Lisy Edéné, Oroszy Jolán, Oroszy Sándor, Petsár Gyula, Pataky Miklósné, Rein Istvánné, Rosenbergné, Somogyi Bertalané, Sárospatak Józsefné, Schwart Bernáthné, Szokolszky Bertalan, Szöllősy Arthurné, Szokolay Emilné, Sirmay Istvánné, Székely Eleké, Szentgyörgyi Dezső, özv. Répásy Jánosné, Tomaszovszky Lajosné, Tober József, Talapkovits, Vazul, Thuránszky Zoltánné, Vadász Antalné, Wass Amália, a sátoraljai helyi polg. takarékpénztár 2—2 K. Bilanovits István, ifj. Bajusz Józsefné, özv. Dubay Istvánné, Danek Elza, Danek Magdolna, Dókus, László, Éva Ödöné, özv. Ember Ernőné, Gosztonyi Alajos, Horváth Mária, Henkelné, Jurcsó, Kovács Sámuel, Klones Borbála, Központi bank, dr. Legeza Jánosné, Miklóssy István, Markovits Miksáné, Nagy Ferencz, N. N., Román Jánosné, Pilsy Béla, Pilsy Béláné, Schön Sándor, dr. Schön Vilmos, Szánky Nándorné, Szöllősy Sándor, Tóthné, Takács Jozsefné, Váradyné, Weisz Zsigmond, Zomboriné 1—1 kor. Dohánygyári munkások 38 korona 62 fillért adtak. Hlavathy Józsefné urnő két meleg ruhát küldött. A karácsonyfa díszmény Gyarmathy Béla kereskedő úr ajándéka volt.

Mindazok kik ezen adományaikkal tanúságot tettek szívtörők és szívtük tartalmáról: nemesszivűségükről és emberbaráti szeretetükről, kik lehetővé tették, hogy 44 szegény iskolás gyermeket jó meleg téli ruhával elláttunk, fogadják a szegény gyermekek nevében hálás köszönetemet, Maximiliána, int. főnöknő.

— Két bört egy rókaról. Alsó-Bereczki mellett van Olchváry berecki körjegyzőnek egy hídasa, melyen át Alsó- és Felső-Bereczki, Vajdaszka, Luka és Karád községek közlekednek Ujhely felé. Ettől nem messzire van egy másik hídasa, mely a sátoraljai helyi rk. plébánia tulajdona, mely azonban az utasok átszállítására jogosítva nincs. A minapában nagy jégzajlás volt a Bodrogon ott, a hol az Olchváry hídasa van, ellenben a parochia hídasa mellett már kevés volt a jég, úgy, hogy az Olchváry hídasan egyáltalán nem lehetett közlekedni, a parochián azonban igen. Igaz, hogy csak Olchvárynak áll jogában utasokat átszállítani, de neki az átszállítás kötelessége is, mi sem természetesebb tehát, mint hogy ha nem képes átszállítani az utasokat, köteles megengedni, hogy azok a parochia hídasan kelhessenek át. A parochia kerülője

hajlandónak is nyilatkozott az Ujhelyből Bereczkibe s a többi falvakba menő utasokat átvisni a parochia hídasan, ha azt Olchváry megengedi. Olchváry azonban, holott neki ezt megengedni kötelessége lett volna azért, mert ő nem volt képes az átszállításra, csak úgy engedte meg a parochia hídasan való átkelést, ha az átszállítási díjat neki is ép úgy megfizetik. Hát hiszen megengedjük mi, hogy a bereczki körjegyzőnek kizárólagos joga van az utasok átszállítására a Bodrogon évszeri mellett, de az is csak részszertű dolog, hogy mikor az ő kompjája nem képes az utasokat átszállítani, akkor az utasoknak jogában áll bárki más kompján kelni át s Olchvárynak nem volt jogában tőlük díjat szedni csak azért, mert megengedte, hogy a má-ik kompon átkeljenek. Az ő engedelmére egyáltalán nem volt szükség, ha egyszer ő nem volt képes az utasokat átszállítani.

— A horgony-Pain-Expeller igazi népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 32 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény, csiznál stb.-nél Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő, sőt járványkórnál, minő: a kolera, és hányóhas folyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerről eredménytel használattott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 1 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter féle Horgony-Pain-Expeller” vagy „Richter féle Horgony-Lineament”-et tessék kérni és a „Horgony” védjegyre figyelni kell.

— Kazinczy-utcai emeleten utca-és udvari két szoba vagy egy butor-zott szoba január 1-től kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

— A sátoraljai helyi függetlenség kör 1902. évi május hó 1-től megfelelő helyiséget keres bérbéveletre esetleg megvétele. Kerttel bíró helyiségek előnyben részesülnek. Ajánlatokat elfogad Pekáry Gyula ügyvéd ur Petőfi-utca Schön Sándor féle ház.)

— Landesmann Miksa és társa könyv-és papírkerekedés felhívja a n. é. közönség figyelmét a közelgő ujévi ünnepekre és kéri, hogy névjegy (visitkártyák) szükségletét idejekorán rendelje meg.

NYILT-TÉR.)*

„Trilby” pezsgő

főraktára

GYARMATHY BÉLA

S. A. - Ujhely.

Ajánlja egyuttal saját termési 1889. évi assurábot.

* E rovat alatt közlöttékért a szerkesztő nem felelős.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA

Hirdetések

863 1901. végroh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a sátoraljai helyi kir. törvényszéknek 1901 évi 11752 számú végzése következtében és Dr. Grous Dezső ügyvéd által képviselt Wilhelm Henrik javára Faragó Sándor és neje ellen 410 K s jár. erejű 1901. évi október hó 16-án foganatosított biztosítási kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 550 kor. becsült következő ingóságok u. m. házi butorok nyilvános árverésben eladotnak.

Mely árverésnek a tokaji kir. járásiróság 1901. évi V. 4172 számú végzése folytán 410. kor. — fl. tőkőkevetelés ennek 1901. évi szeptember hó 25 napjától járó 6 százalékos kamatai egybarmad százalék váltó 6 K, 55 fl. óvás díj és eddig összesen 100 kor. 81 fillérben bíróság már megállapított költségek erejű Tolosvári Faragó Sándor és neje lakásán leendő oszkozlására 1902. évi január hó 2-ik (második) napján délióltól 10 órájá határidőül kitzítetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igénykő becsőron alul is el fog-nak adatni.

Amennyiben az előírozandó ingóságok mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tokajban, 1901-ik évi december hó 18-ik napján.

Faragó József
kir. bírósági végrehajtó

- Pesti Hirlap** A 1902-vel 24-ik évfolyam-ába lép. Tehát már negyed század óta szolgálja a magyar olvasókö-zönség érdekeit.
- Pesti Hirlap** A kormánnytól és pártoktól független, szabadelmű és demokrata ujjág.
- Pesti Hirlap** A a két utolsó évtized szabadelmű alkotásainak ki-kiadásában jelentékeny részt írhat a maga sikere-i közé.
- Pesti Hirlap** A mindig a legelőkelőbb szabadelmű publicistákat látta — pártkülönbség nélkül — munkalátsái sorában.
- Pesti Hirlap** A a szépirodalmi legelő munkásait számíthatta mindig regény- és tárcá-írói közé. Azok közé tar-toznak ma is Jókai Mór és Mikszáth Kálmán.
- Pesti Hirlap** A megalapított és fentart igen népszerű vált rovatokat, a legnagyobb terjedelemben.
- Pesti Hirlap** A egyik legkeresettebb napi olvasmánya az Esti le-vél, melyben a legszemele-mesebb magyar író, **Toth Béla**, szól az aktuális eseményekhez.
- Pesti Hirlap** A minden nevezetesebb képviselőházi ülésről élénken megírt karcolatot is közöl „A. T. Ház-ból” cím alatt.
- Pesti Hirlap** A minden nap közöl szer-kesztői üzeneteket, bű Ve-gyes rovatot és hetenkint **Sakk** rovatot.
- Pesti Hirlap** A színházi, sport, társadal-rovata a legnagyobb és a legváltozatosabb.
- Pesti Hirlap** A eredeti tárcán kívül mind-nappal közöl külföldi íróktól is egy-egy rajzot vagy elbeszélést.
- Pesti Hirlap** A külön kedvezményeket is nyújt. Havonkint napi följegyzésekre alkalmas. **Jegyzék-naplót** küld előfi-zetőinek.
- Pesti Hirlap** A előfizetői évenkint egy-szer napi, szesz kiadlá-tásu napárt kapnak tel-jesen díjtalanul.
- Pesti Hirlap** A előfizetői a **Divat-Salon** című pompás divatújsá-ga előnyös árban fizet-hetnek elő.
- Pesti Hirlap** A legnagyobb terjedelem-ben jelenik meg a napi-lapok közt; hétköznap 20—28, vasárnap 32—48 oldalon.

A lap előfizetési ára egész évre 28 korona, félfévre 14 korona, negyedévr 7 korona, egy hóra 2 korona, 40 fillér. A Divat Salon-nal együtt negyedévre 9 korona.

Mutatványszámoket öt napig küld a ki-adóhivatal, Budapest V., Váci-körút 78. sz., hova az előfizetési pénzék küldendők.

Eladó

a Májuskut-utcában egy holdas betelepített szőlő, házal jutányos árban.

Bővebbet Májuskut-utca 331. szám alatt.

HIRDETÉSEKET

JUTÁNYOS ÁRON KÖZÖL
A „FELSŐMAGYARORSZAGI HIRLAP.”

Nyomatott és litografizott

Névjegyeket

izléses kivitelben és olcsó árak mellett készít
Landesmann Miksa és Zsa
könyvnyomdája Sátoraljaujhelyben.

BORELADÁS

1889. évi Tokajhegyaljai
asszu és szomorodni bort
üvegenként is eladok.

Dókus Mihály,
s.-a.-ujhegyi lakos.

Sátoraljaujhely

Landesmann Sámuel

Rákóczy u. 89.

szíjgyártó és nyerges üzletében kaphatók:

szabályszerűen készített nyergok, kocsizó löszerszámok nagy választékban és gondosan dolgozott kivitelben, továbbá; erős ígas szerszámok olcsó áron, úgyszintén ostorok, finom ostornyelek, lovaglő-veszsző, kutyaostor, nyakraváló.

— s é r v k ö t ő k s t b. —

Bőrtisztító különlegességek, szarvasbőr, üdítő-medve és fáslik a ló lábához. Legfinomabb bőrből készült vadásztáskák, nyergeszerek, gumi zablák, gumi-bokázók, revolver-tokok és sallangok kedvező árak mellett.

Községeknek, tanyai gazdaságoknak kitűnő minőségű postatáskakatajaujl.

Utibőröndők nagy választékban.

Javítások gyorsan és jutányosan készíttetnek.

Nagy választék

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesít.

Olcsó árak

TROPON-SÜTEMÉNYEK
a legízletesebbek és legtáplálóbbak.

TROPON CAKES (Biscuits)
igen jóízű teásütemény, nagy fehérnye tartalmánál fogva nagyon tápláló.

TROPON-KÉTSZERSÜLT
táplálóbb a közönséges kétszersülnél. Tea, kávé, bor mellé a legjobb sütemény egészségesnek és betegek számára.

TROPON-KARLSBADI-KÉTSZERSÜLT
zsiritalan és azért igen könnyen emészthető sütemény gyöngygyömrőiak számára.

TROPON-DIABETIKUS-KÉTSZERSÜLT
elenyésző csekély liszt-tartalma és nagy fehérnyetartalma miatt a cukorbetegség legjobban tápláléka.

Minden gyógyszerüzletben kaphatók.

Utbaigazítást ad: **Dr. Röder és Társa.**

Dr. László Frigyes, oszt. magy. Tropo- és Budapest, VI. Gyár-u.7 táplászt-gyárak.
Klosterneuburg Bécs.

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmu a művelt közönség számára.

ALDÁSSY ANTAL, BOROVSKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF,
GOLDZSIHER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszti

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szövegképpel, 500 műmelléklettel, 60 színes műlappal
50 történeti térképpel, 8500 szövegoldallal.

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténeti mű jelenik meg magyar nyelven. Terveiben, czéljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás.

A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez.

Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhő ábrázolatok lesznek. Képes melléklettel, történeti térképek, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásmásolatokkal a Világtörténet egy olyan kicsinyített historial muzeumot nyújtanak az előfizelőnek, a minőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai muzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műemkekéről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egészet művészeti értéket adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfinnyesebb magyar könyvek közé tartozik.

Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltségének tanítója barátja, tanácsadója, minden uri háznak okossága legyen.

A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda

Révai Testvérek

irodalmi intézet részvénytársaság

Megjelenik tizenkét kötetben

famentes, tehát soha meg nem sárguló papíron.

Egy-egy kötet ára rendkívül diszes félbörkötésben, bőrháttal és vászontáblával

8 frt.

Minden négy hóban egy-egy kötet jelenik meg.

A Nagy Képes Világtörténet megszerezhető:

a) Füzetes kiadásban hetenkinti 30 kros füzetekben minden rendes hazai könyvárúsnál.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával

- a) kötetenkinti utánvétellel bérmentve,
b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

*

A rendelések a helyi könyvkereskedőhöz vagy alülről kiadóhoz intézendők.

*

Tájékoztató képes prospektust

vagy mutatóványfüzetet

ingyen és bérmentve

küld a mű kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

Előfizető gyűjtők sziveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

Szabadalmi okmányok:

Budapest. Bécs. Berlin. Páris. Madrid. Lisabon. Róma.
17,129 sz. 4070 sz. 120,133 sz. 203,722 sz. 24943 sz. 3243 sz. 53376 sz.

Láczay László szőlőtelepén Sárospatakon

kaphatók még:

Furmint oltványok

és pedig:

szabadalmazott hézagos oltási módszere szerint készült szokványyszerű *fásoltványok*

ezzenként 200 korona és 2 korona csomagolási járulék

százanként 25 koronáért csomagoltan

Továbbá hasonló árban:

zöldoltványok

melyek zöld porbujtás után vannak előgyökereztetve és tökéletesen beérlelve.

A megrendeléskor a vételár 20%-a beküldendő, a többi utánvétellel.

A párosítással készült fásoltványoknál tapasztalt pusztulási százalékok vesztesége a hézagos rendszerű fásoltványoknál nem következik be.

Előjegyzések a jövő oltási időnyre bármily alanyon bármily nemes fajra 1902. márc. 1-ig elfogadottnak.

Hirdetmény.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Sátoraljai helyben a Kereszt-téren, gróf Hardenberg Aladár úr kertjével szemben lévő

asztalos-műhelyemben

kiváló jöminőségű és száraz nagy anyagkészletemből mindennemű e szakmába vágó munkálatokat, u. n. *épület, bútor, portál, gyógyszerár, kávéház és templomi berendezéseket*, valamint *bútorjavításokat és tisztításokat* jutányos ár mellett eszközölök.

Mindenkor, mint ezideig is, főtörekvésem az leendő, hogy a n. é. közönség teljes megelégedését kiérdemeljem.

Magamat további nagyrabecsült pártfogásába ajánlván, maradtam teljes tisztelettel

Majoros Gyula
asztalos-mester.

Bor eladás.

1889. évi saját termésű valódi hegyaljai

szamorodni és asszú bort

üvegenként is eladok.

Szamorodni 3 K. 20 fill. Asszú 6 K. Asszú finomabb 10 K. literenként.

Lőry Adolf,
könyvkereskedő S.-A.-Ujtelep.

Óh: jaj!

Megfojt ez az atkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellspaszillai.

az étvágyat nem rontják és kítőnő izüek.

Doboza 1 kor. és 2 kor.

Próbadozoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár

Eljen!

Egger mellspaszilla csakhamar meggyógyított

„NÁDOR“
GYÓGSZERTÁR
Budapest, VI. Váci-körút 17.

Kapható: Sátoraljai helyben: Kádár Gyula, Kineses Páter, Widder Gyula gyógyszerárakban.

Homonán: Szekerák Aladár, Polányi Dezső gyógyszerárakban.

Nagyimihályon: Tolvay Imre gyógyszerárakban.

Sárospatakon: Horváth Mátyás, Széchi Géza gyógyszerárakban.

Szerencsén: Özy, Bota Béláné gyógyszerárakban.

Sztrapkón: Duka Tivadar gyógyszerárakban.

Tarcalon: Horváth Imre gyógyszerárakban.

Tokajban: Meisels Akos, Rothfuchs János gyógyszerárakban.

Mindenki csodálkozik!

hogyan vagyok képes oly *bámulatos olcsó árban* eladni, mint pl.

- 1 amer. nick. rem. órát szépen vésett tokal 2 ft 45 kr
- 1 finomabb schweizi nick. órát 3 .. 50 ..
- Egy 3 fedeles nick. rem. órát (igen erős) 4 .. 80 ..
- Egy 3 .. tulla rem. órát (igen finom) 5 .. 50 ..
- Egy ezüst rem. óra 3 fedéllel 5 .. 80 ..
- Egy finomabb rem. órát 6 .. 50 ..
- Egy nagyon elegáns acél vagy ezüst női órát 4 ft 50 krtól 6 frtig
- 3 erős ezüst fedéllel 7 fttól 8 ft 50 krig
- Egy nagyon finom és erős anker rem. ezüst férfi óra 8 fttól

Azonkívül mindenféle arany és ezüst ékszerárakat, mint pl. egy pár arany függő 1 ft 50 krtól. Egy arany gyűrű 2 ft 50 krtól és feljebb stb.

Minden nálam vásárolt óráért 2 évi jótállást vállalok. — Vidéki megrendeléseket 3-szor naponta eszközölök. — A nettó árúért a pénzt azonnal visszaküldöm. Tört arany vagy ezüst árakat veszek vagy becsérlek.

Zinner Vilmos.

műírás és ékszerész
Sátoraljai helyben, a Központi kávéház mellett.

Áz 1896. évi aairól s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel és arany éremmel kitüntetve.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kítőnő sikerrel használt külszer a

REUMA-SZESZ

bizos s kiváló gyors hatású köszvény, eszú, reuma, ischiás stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültbő köszvény és eszú-fájdalmakat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., erősebb 2 korona 40 fillér.

SZEGFÜ CRÈME szeplő, májolt, mitesser s az arez és kézbőr mindennemű tisztáltságai ellen. Főuri körökben is előszeretettel használva. Ára 1 korona.
SZEGFÜ POWDER a ten-nek üdösséget s finomságot kölcsönöz. — Felőr. rózszin s crème színben. Egy doboz 1 korona.
SZEGFÜ FOGPOR a fogak s foghús épségben tartására. A szájat dezinficálja, a fogaknak vakító fényt kölcsönöz. Egy doboz 80 fillér. fogkefe 1 kor.
SZEGFÜ SZAPPAN a legfinomabb tolett szappan, kiváló kellemes illattal. Egy darab 80 fillér.

TOKAJI CHINA-VASBOR legkítőnőbb minőségű hegyaljai borból készítve. Kítőnő s bizos hatású szer verszengényesség, sápkór s idel foggy ellen. Gyermeknek kellemes ízű. Igazán igen szívesen veszik be. Pál literes üveg 5 korona, 1 liter 9 korona.

TOURISTA OLAJ az egyedüli bizos szer bőrvastagodás gyökeres kigyógyítására. — Egy üveg ára 70 fillér.

Az összes bel- és külföldi különlegességek

szappanok, parfümök, pouderek és arczkenőcsök

sebészeti eszközök és kölszerek raktár a vannak

Kapható csaknem az összes gyógyszerárakban. Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

WIDDER GYULA

gyógyszerész, Sátoraljai helyben.

Főraktárak Budapestben, Török József gyógyszerárakban, Király-utca 12 és az Egger-féle „Nádor gyógyszerárakban, Váci-körút 17.

Remekírók Képes Könyvtára

KIADJA A LAMPEL R.-FÉLE (WODIANER F. és FIAI) cs. és kir. udvari könyvkereskedés BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 21.

Az első gyűjtemény a magyar könyvpiacra, amely egyöntetű díszes könyvtári kiadásban felöleli úgy a magyar remekírók, valamint a világ-irodalom klasszikusainak szívet járat. Minden kötetet a szerző arcképe és kiváló magyar és külföldi művészek illusztrációi díszítik. A remekművek teljes megértését életrajzi bevezetések, jegyzetek és magyarázatok segítik elő.

A BEVEZETÉSEK SZERZŐI:

Ábrányi Emil
Alexander B.
Ambrus Zoltán
Angyal Dávid
Bánóczy József
Balassa József
Beöthy Zsolt
Dóczi Lajos
Endrődi Sándor
Ferencai Zoltán
Haraszti Gyula
Hegedűs István
Hevesi Sándor

Junius (Z. Kiss R.)
Kossuth Ferencz
Négyessy László
Pálffy Menyhért
Radó Antal
Rákosi Jenő
Riedl Frigyes
Sáosz Károly
Váczy János
Váradi Antal
kikhez még sok díszes
név fog csatlakozni.

A magyar és a világirodalom kincsesháza.

SZERKESZTI:
RADÓ ANTAL

Az egyes kötetek mind egyforma alakban, szép és tiszta nyomással egyöntetű, tiszteres színnyomatu díszes be-kötési táblában jelennek meg, rajta az illető író arany-domborművü arc-képevel.

A könyvszekrénynek, a legékeőbb szalonban és az egyszerű polgári otthonban egyaránt, e gyűjtemény nemcsak tartalmánál, hanem külsejénél fogva is feltűnő ékessége lesz.

A magyar remekírókat illusztrálják:

Bihari Sándor | Neogrády Antal
Garay Ákos | Réthi Lajos
Gergely Imre | Telegyi László
Hegedűs László | Tull Ödön
Zichy Mihály és mások.

A külföldi remekírókat kiváló külföldi illusztrátorok képei ékesítik.

A gyűjtemény 50 kötet.

Megjelent már a következő hét kötet:

- I—II. Petőfi összes költeményei. Bevezette Ferencai Zoltán.
- III—IV. Kisfaludy Sándor összes költeményei. Bevezette Junius.
- V. Shakspeare remekei I. Bevezette Alexander Bernát.
- VI. Molière remekei I. Bevezette Haraszti Gyula.
- VII. Tóth Kálmán válog. költeményei. Bevezette Endrődi S.

RÖVID IDŐKÖZÖKBEN KÖVETKEZNEK:

(A kiadóérig fentartja az esetleges változtatás jogát.)

VIII. *Bersenyi Dániel*: Munkái.
IX. *Schiller Frigyes*: Költeményei. Ford. Dóczi Lajos.
X. *Madách Imre*: Az ember tragédiája és egyéb munkái.
XI. *Kossuth Lajos*: Válogatott Munkái. Sajto alá rendezte Kossuth Ferencz.
XII. *Homeros*: *Iliász*. Ford. Kemény (Kempf) József.
XIII. *Tóth Éde*: Válogatott Munkái.
XIV. *Shakspeare*: Remekei. II.
XV—XVI. *Kisfaludy Károly*: Válogatott Munkái.
XVII. *Reviczky Gyula*: Munkái.
XVIII. *Heine*: A Dalok Könyve. Ford. Endrődi Sándor.
— *Tegnérs*: A Frithjof monda.
XIX—XX. *Saichényi István*: Hítel. Világ.

XXI. *Kazinczy Ferencz*: Válogatott Munkái.
XXII. *Goethe*: Válogatott Költeményei. Ford. Dóczi Lajos.
XXIII. *Költésy Ferencz*: Válogatott Munkái.
XXIV. *Molière*: Remekei. II.
XXV. *Zrínyi Miklós*: Munkái.
XXVI. *A Régi Magyar Költészet*. (XVI. és XVII. század.) *Furassó Bálvány*. — *Tudós Sebesség*. — *A Keresztes Költészet*. — *Gyöngyös István*.
XXVII. *A Régi Magyar Költészet*. (XVI. század és XIX. század eleje.) *Falud Ferencz*. — *Virág Benedek*. — *Gyöngyös István*.
XXVIII. *A Nibetung Ének*. Ford. Szász Károly.

XXXIX. *Garay János*: Válogatott Munkái.
XXX. *Pázmány Péter*: Válogatott Munkái.
XXXI. *Shakspeare*: Remekei III.
XXXII. *Firduzi*: A Sahnáménól. Ford. Radó Antal.
XXXIII—XXXV. *Főszmarty Mihály*: Munkái.
XXXVI—XXXVII. *Byron*: Don Juan.
Ford. Ábrányi Emil.
XXXVIII. *Homeros*: Az Odyssea. Ford. Kemény (Kempf) József.
XXXIX. *Csokonai*: Válogatott Munkái.
XL. *Leopardi*: Összes Költeményei. Ford. Radó Antal.
— *Musset*: Válogatott Költeményei. Ford. Radó Antal.
XLI. *Goethe*: Faust. Ford. Dóczi Lajos.

XLII. *Mikes Kelemen*: Törökország levelei.
XLIII. *Shakspeare*: Remekei. IV.
XLIV. *Aschkylos*, *Sophocles*, *Euripides*: Válogatott Munkái. Ford. Váradi Antal, Zilahy Károly, Kemény (Kempf) József és Radó Antal.
XLV. *Deák Ferencz*: Munkái.
XLVI. *Katona József*: Válog. Munkái.
XLVII. *Virgilius*: Aeneis. Ford. Baróti Szabó Dávid. A fordítást javította Radó Antal.
XLVIII—XLIX. *A Magyar Népköltészet Kincsesháza*.
L. *Bajza József*: Válog. Művei.
* A csillaggal jelzett írók abban az immár közeli időpontban fognak megjelenni, a mikor a törvény szerint közkincsessé válnak.

A Remekírók Képes Könyvtára a következő kiadásokban kerül forgalomba:

- Az 50 kötet ára füzve 200 korona.
- Az 50 kötet ára vászon díszkötésben többszörös színnyomatban, az írók dombornyomásu arcképeivel 250 korona.
- Az 50 kötet ára amatőr felbőr-kötésben 500 korona.

Ugy a fűzött, mint a kötött kiadás 3 koronás, az amatőrkiadás 10 koronás havi részletek mellett kapható. Az első részlet lefizetése után a gyűjteményből a folyó 1901. év végeig a már megjelent első hét kötet szállítatik. Az első hét kötet tehát már ez évben birtokában lesz a megrendelőeknek. A sorozat többi kötetei sorrendben szállítanak a pontosan betartott havi részletekkel szemben évente legalább hat kötet.

A megrendelési feltételekből kitűnik, hogy a kiadó-cég valóban azt tartotta első sorban szem előtt, hogy e nagyszabású gyűjtemény, a magyar és a világirodalom kincsesháza, a legerényebb viszonyok között élők otthonát is kényelmese. Napi 10 fillér megtakarítással oly látszat szerzhet bárki magának, a mely értékét változatlanul megőrzi nemzedékeken keresztül, s apáról fiúra közvetíti a világ szellemóriásainak páratlan hagyatékát.

Szíveskedjék e rendelőjegyet bármely könyvkereskedés címére kitölteni és a könyvkereskedésnek megküldeni.

MEGRENDELŐ-JEGY

.....könyvkereskedő urnak

Ezennel megrendelem a Remekírók Képes Könyvtára I sorozatát 50 kötet, Lempel Róbert (Wodianer F. és Fiai) kiadása. Ara remek díszkötésben 200 kor. Evente 6 kötet jelenik meg.

A részletek a szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én Önnel fizetendők. A részletek a szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én Önnel fizetendők. A részletek a szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én Önnel fizetendők. A részletek a szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én Önnel fizetendők. A részletek a szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én Önnel fizetendők.

A fenti előfizetési feltételt két tudomásul veszem és ezek alapján ezennel megrendelem a fentnevezett munkát 250 kor. vételárért, fizetendő 8 koronás havi részletekben és kerem az első hét kötet megküldését. Az első részlet utánveendő.

Külföld kikötés:

Lakhely és kelet:

Név:

Állás:

Tessék olvashatóan aláírni.

Az illetéki díjnyezek 30. tetele értelmében bélyegmentes.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZET és SANATORIUM POZSONY, (Cottage)
 Gyönyörű hegyi fekvésben, pormentes és szélmentes területen, 2000 méterrel a tengerszint felett, a legkiválóbb gyógyvizekkel. Szigorúan individualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb konyhával. Kiváló fürdő, melegített árszá. Egyszerű és nyitott. Prospektusát és felvilágosítást küldi AZ IGAZGATÓSÁG.

PARFÜM-REM
 A legújabb parfüm, amely a szépség előidézője és a férfiak és nők számára a legújabb a FÜLDES-FÜLDES.
 Ár: 2 kor, 10 kor, 15 kor, szappan 70 fillér, puder 1.20 kor.
 Készítette: FÜLDES FÜLDES GYÓGYSZERESZ ARADON.
 Mindenütt kapható a legújabb gyártmányban.

Tanningene hajfestő szer
 A hajadvalóbb és legkedveltebb és legbiztonságosabb színező készítmény. Barna és fekete. — Ár 5 korona.
OSAN hajfestő szer
 A szájnak és fogaknak legelőjebb az ROZSATEJ
 Csirny-féle száj a legjobb és legeszegecsőbb száj- és fog-kezelő szer. — Ár 2 korona.
 Ehhez higién. szájmosáshoz 60 fillér.
 Főszékhely: CZERNY J. ANTON, Bécs, XVIII. Carl. Ludwigstr. 6.

PLATSCHEK VILMOS
 elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruhaza
 Budapest, IV. Központi Városház

Parisi kiállítás: arany érem!
FERNOLENDT
 Cipőfénymaz, legjobb fénymaz a világon, a cipőnek gyorsan sötét feketét fejt ad és a bőrt is tartóssá teszi.
 Alapítatlan 1892. — Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstrasse 21. — Mindenütt kapható.

SCHWANHÄUSSER irodai cikkek
 RENDET TARTANAK — IDŐT TAKARITANAK
 Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
SCHWANHÄUSSER, BÉCS, I., Johannesgasse 2.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR
 (ORTHOPÆDIAI MŰINTÉZET)
 Budapest, VII., Kerepesi-ut 32. (a Rókus-kórházzal szemben.)
 Sörvákot, műlábak, műkezek, haskötők, stb. Orvos szerszámok, kötszerek, betegápolási cikkek.
 Gummi és hálhólyag téllonlegességék.
 Árjegyzék zárt borítékban ingyen.

PFAUÉK COGNAC A LEGJOBB

Vérgyógyítás — Hemopatia
 Feltalálója és egyedüli képviselője:
Dr. KOVÁCS J. egyet. orvos.
 Budapest, V., Vaczi-körút 18.
 Ismertető füzet 1 kor bérmentve.

28 ÉV ÓTA!
 AZ ELISMERT LEGJOBB MAGYAR BESZERZÉSI FORRÁSA
MAUTHNER ÖDÖN
 CS. ÉS KIR. UDVARI MAGKERESKEDÉSE BUDAPEST
 ANDRÁSSY-ÚT 23. SZ. ÉS ROTTENBÜLLER-UTCA 33.
 KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

HOTEL-PARIS SZALONJA
 Szálloda: SIMON PÁL
 BUDAPEST, VI., VACZI-KÖRÚT 29
 100 szoba 1 frtől feljebb kiszolgálással együtt.
 Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörözők a házban. Világos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok felé.

Mi helybeliek Budapesten a **NEW-YORK** kávéházban (Erzsébet-körút 9-11.) találkozunk.
 Estánként honvédeknek.

MAGYAR TURISTA-TAPASZ
 tyukszem, bőrkéreg és bőrkeményedés ellen legjobb és legbiztosabb szer. — Egy liter ára 80 fillér. 1 kor. tesztelés után bérmentve küldi az egyedüli készítő:
VÖRÖSKERESZT GYÓGYSZERTÁR
 Budapest, VI., Andrássy-ut 81.
 Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

ALTALANOS TUDÓSÍTÓ
 hirdetés kiadója
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
 Tisztelt úr. LEOPOLD GYULA, szerkesztő.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
 téli és nyári gyógyhely
 BUDAPESTEN.
 Elsőrangú kőes hővízű gyógyfürdő, pártalan gőzfürdővel, legmodernebb lezárásokkal, kő- és kádürökkel, — 200 kényelmes lakosztállyal.
 Prospektus kívánata ingyen és bérmentve.

THE GRESHAMS
 Élelbiztosító társaság
 Magyar országban működik 1865 óta.
 Igazgatóság a társulgi saját palotájában Budapest, Erzsébet-körút 56b.

JENCS-FÉLE
 MAGYAR RESTITUTIÓS-FLUID
 lovak és szarvasmarháknak
 Az állatok izomerőt fokozza, kitartóvá, erősebbé teszi, megemlíti a lábak mozgásának, az intenzitását az u. n. pókodást. — Ár 2 korona. Postán 2.40 kor. beküldése után bérmentve küldi.
JENCS VILMOS gyógyszerára
 BUDAPEST, II., SZÉNA-TÉR 1. SZ.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
 téli és nyári gyógyhely
 BUDAPESTEN.
 Elsőrangú kőes hővízű gyógyfürdő, pártalan gőzfürdővel, legmodernebb lezárásokkal, kő- és kádürökkel, — 200 kényelmes lakosztállyal.
 Prospektus kívánata ingyen és bérmentve.

SZARVASMARHÁKAT ÉRTŐMŐVŐ VILÁGOT
 BUDAPEST VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 17
 FELVILÁGOSÍTÁS DIJTALAN
Dr. Kovács KÉZPÁSZTA
 csak a féléves, lakó védjegyével való, 3 nap alatt minden kezelt szarvasbőr és fennérő varasod. — Egy tégely 1.20 k. Hozzávaló szappan 1 kor.
 Fo- és szétküldési raktár: Dr. KOVÁCS ERNŐ gyógyszer- és illatszertára, Budapest, VI., Gyár-utca 17. szám.
 Megjelenet: TOILETTE TITKOK kívánata ingyen és bérmentve.

JENCS-FÉLE
 MAGYAR RESTITUTIÓS-FLUID
 lovak és szarvasmarháknak
 Az állatok izomerőt fokozza, kitartóvá, erősebbé teszi, megemlíti a lábak mozgásának, az intenzitását az u. n. pókodást. — Ár 2 korona. Postán 2.40 kor. beküldése után bérmentve küldi.
JENCS VILMOS gyógyszerára
 BUDAPEST, II., SZÉNA-TÉR 1. SZ.

ZOLTAN BÉLA gyógyszerárakban Budapest Szabadságtér és Sétány-utca sarkán

A legjobb órákat legszolidabb és legdivatósabb ékszereket **RÉSLETFIZETÉSRE** szigorúan szabott árakon szállítja Magyarország a nemzeti első és legnagyobb üzlete
BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák SZEGEDEN
 Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

„Le Délice”
 legjobb Vergé cigarettapapír, legkedveltebb Vergé szivarkahüvely.
 Egyszer meggyújtva, a cigaretta a nélkül, hogy kialudna, egész végig ég.
 Mindenütt kapható.

Különlegességi gyártmányok
Szivattyúk és Mérlegek
 minden fölé minden célra
 14. GARVENS W., BÉCS, I. Schwarzenbergstr. 6.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

AKACIA AKACIA-puder 1 kor., AKACIA-arekrómé 2 kor. Kiváló arcszépítő készítmények. Kaphatók a gyógyszerárakban. Budapest, Kalvin-tér. Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, BUDAPEST, Kalvin-tér.

SANTAL EGGER
 Legújabb orvosok által ajánlott szer a faliabá bantalmánál. — Felhasználás: Főművelet: gyors és biztos hatásban csó, hólyag és vesesebélbántalmaknál a külföldi szerkezet. „Hírifő”-vel együtt. Kapható az ország minden gyógyszerárakban. Ár 3 korona. Vidékre 3 kor. 40 fill. előleg beküldése után bérmentve küldi a KADOR-GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VII., Vaczi-körút 17.